

Vergaderjaar 1996–1997

25 000 XVI**Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1997****Nr. 3****BIJLAGEN 1 T/M 16 BEHORENDE BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING**

BIJLAGE 1A	Overzicht inzake personeelssterkte VWS	3
BIJLAGE 1B	Overzicht inzake personeelssterkte Agentschap pen VWS	7
BIJLAGE 2A	Tot stand gekomen wetgeving	8
BIJLAGE 2B	Bij de Staten-Generaal aanhangige wetsvoorstellen	9
BIJLAGE 2C	In voorbereiding zijnde wetsvoorstellen	10
BIJLAGE 3A	Door de Staten-Generaal aanvaarde moties	12
BIJLAGE 3B	Door bewindslieden gedane toezeggingen	13
BIJLAGE 4	Bijlage inzake circulaires	17
BIJLAGE 5	Bijlage inzake aanbevelingen Nationale Ombudsman	20
BIJLAGE 6A	De subsidiebijlage	21
BIJLAGE 6B	Beleidsvaluatie	31
BIJLAGE 7	De bijlage inzake economische en functionele classificaties	36
BIJLAGE 8	Voorlichtingsuitgaven	40
BIJLAGE 9	Digitale duurzaamheid van archieven	41
BIJLAGE 10	Overzicht uitgavenrealisaties en -ramingen op artikelonderdeel met de economische en functionele classificaties	44

BIJLAGE 11	Overzicht ontvangstenrealisaties en -ramingen op artikelonderdeel met de economische en functionele classificaties	48
BIJLAGE 12	Conversietabel Artikel(onderdelen)	51
BIJLAGE 13	Sociaal en Cultureel Planbureau	52
BIJLAGE 14	Commissie voor Sociaal en Cultureel Beleid	56
BIJLAGE 15	Werkprogramma van de Raad voor Gezondheids- onderzoek voor 1997-1998	58
BIJLAGE 16	Afkortingenlijst	63

Overzicht A: Samenvattend overzicht personeelssterkte Volksgezondheid, Welzijn en Sport

	Werkelijke bezetting	Begroting	Meerjarenraming				
	30-6-1996	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Personeel en materieel algemeen kerndepartement	1126,26	1309,07	1159,60	1159,60	1159,60	1159,60	1159,60
Inspectie Gezondheidszorg	300,36	328,44	380,44	390,44	400,44	409,44	409,44
Inspectie Gezondheidsbescherming	818,10	846,06	846,07	846,07	846,07	846,07	846,07
Inspectie Jeugdhulpverlening	27,55	27,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieuhygiëne	1336,60	1401,00	1401,00	1401,00	1401,00	1401,00	1401,00
Sociaal Cultureel Planbureau	59,56	57,37	57,37	57,37	57,37	57,37	57,37
College ter beoordeling Geneesmiddelen	61,64	70,70	75,20	75,20	75,20	75,20	75,20
Rijksinstituut Geneesmiddelenonderzoek	29,19	29,60	35,10	35,10	35,10	35,10	35,10
Veterinaire Inspectie	53,09	56,31	56,31	56,31	56,31	56,31	56,31
Gezondheidsraad	47,13	39,73	45,05	45,05	45,05	45,05	45,05
Bureau Nederlandse Filmkeuring	5,60		3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Raad voor Gezondheidsonderzoek	4,80		6,50	6,50	6,50	6,50	6,50
(voorlopige) Raad Maatschappelijke Ontwikkeling	4,70		10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
(voorlopige)Raad voor de Volksgezondheid en Zorggerelateerde dienstverlening			32,50	32,50	32,50	32,50	32,50
Totaal regulier personeel	3874,58	4165,28	4138,24	4148,24	4158,24	4167,24	4167,24
Waarvan plaatsen betaald door derden collectieve sector		211,43	246,83	256,83	266,83	275,83	275,83
Plaatsen betaald door derden niet collectieve sector							
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne	65,46	125	125	125	125	125	125
Sociaal Cultureel Planbureau	7,90	7	17	17	17	17	17
Totaal niet collectieve sector		132	142	142	142	142	142
Resumé							
totaal regulier personeel		4165,28	4138,24	4148,24	4158,24	4167,24	4167,24
totaal niet collectieve sector		132	142	142	142	142	142
totaal generaal	3947,94	4297,28	4280,24	4290,24	4300,24	4309,24	4309,24

Algemene toelichting:

In 1995 is de gehele organisatiestructuur opnieuw bezien, hetgeen in 1996 heeft geleid tot de vorming van een kerndepartement. De DG-structuur is vervangen door een Bestuursraad, die de spil van de organisatie vormt en bij belangrijke beleidsstukken een sturende rol vervult. Daarnaast zijn er beleidsdirecties, die verantwoording dragen voor het op «hun» terrein te voeren beleid en de daarbij in te zetten instrumenten. De stafeenheden en facilitaire diensten ondersteunen de Bestuursraad en de beleidsdirecties. Naast een kern bestaat het ministerie uit (buiten)diensten buiten het Rijswijkse die geheel of nagenoeg geheel zelfstandig opereren binnen de gestelde afspraken/convenanten.

Toelichting op mutaties in de totalen over de personele meerjarenraming.

Kerndepartement

De als gevolg van de reorganisatie gewijzigde organisatiestructuur heeft ertoe geleid dat de omvang van het kerndepartement 1159,6 fte bedraagt.

Ten opzichte van de meerjarenraming in de begroting 1996 heeft de gehele indicatieve raming van afslanking plaatsgevonden in het jaar 1996.

Inspectie Gezondheidszorg

In verband met de uitvoering van recente nieuwe wetgeving (o.a. Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen en Wet Medische Hulpmiddelen) is de begroting vanaf 1996 met f0,9 mln. oplopend tot structureel f4,5 mln. in het jaar 2000 verhoogd. Het betreft voornamelijk plaatsen gefinancierd door derden collectieve sector. De hiermede gemoeide uitbreiding bedraagt 49 fte in het jaar 2000. Voor het jaar 1997 betreft dit 20 fte, daarna jaarlijks met 10 fte oplopend. Voorts is in verband met de overgang van medewerkers van centrale diensten naar de IGZ de reguliere formatie uitgebreid met 25 fte. De totale uitbreiding van de inspectie bedraagt 52 fte in 1997 tot 81 fte in het jaar 2000 (1998 +10, 1999 +10 en 2000 +9).

Inspectie Gezondheidsbescherming

De Inspectie Gezondheidsbescherming heeft al in 1993 het voornemen tot een interne reorganisatie aangekondigd, maar kon om politieke redenen daar pas eind 1995 een vervolg aan geven. De departementsleiding van VWS heeft (gevolg gevend aan het in aantal terug te brengen Staatstoezicht-onderdelen) aan de reorganisatie van de IGB een extra doelstelling toegevoegd. De IGB moet in de nieuwe organisatie tevens een integratie met de Veterinaire Inspectie bewerkstelligen. Het organisatierapport voor de nieuwe organisatie verschijnt naar verwachting eind 1996, terwijl het formatierapport mogelijk begin 1997 klaar is. De nieuwe organisatie heet «Inspectie Gezondheidsbescherming voor Waren en Veterinaire Zaken».

Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming

De Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming is per 1 januari 1995 organisatorisch opgehangen aan de Secretaris-Generaal als afzonderlijk dienstonderdeel van VWS. De reguliere formatie wordt structureel verhoogd met 3 fte ten behoeve van de functies van plaatsvervangend hoofdinspecteur en de functie van inspecteur (noord-west). Deze formatieplaatsen komen met het bijbehorende budget over van het Ministerie van Justitie.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

De invulling van de ombuigingen, indachtig de aanbevelingen uit het rapport Brede analyse gezondheidsonderzoek, hebben geleid tot een vermindering van 13,6 fte op het gebied van toxicologisch/farmacologisch onderzoek en een afslanking van het sector- en topmanagement. Daarnaast hebben de ombuigingen op het Milieuonderzoek tot gevolg dat er minder onderzoeksprojecten worden uitgevoerd. In verband hiermee kan de inzet op de categorie derden betaald door de collectieve sector structureel worden verlaagd met 24 fte. Het aantal derden collectieve sector komt hierdoor op 100 fte. Het achterblijven van de geplande onderzoeksprojecten ten behoeve van internationale organisaties leidt tot een structurele verlaging van 20 fte op de categorie derden betaald door het bedrijfsleven. Het aantal derden betaald door het bedrijfsleven komt hierdoor op 125 fte.

Sociaal Cultureel Planbureau

Het aantal fte van 57,37 wordt met ingang van 1 januari 1997 verhoogd met 10 fte met betrekking tot werkzaamheden die worden betaald door derden bedrijfsleven.

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Met ingang van 1 januari 1996 heeft het CBG de agentschapstatus verkregen. De formatie bedroeg aanvankelijk 70,70 fte. In het kader van het toegenomen werkaanbod is 5,50 fte aan het RIGO overgedragen. De startformatie van het CBG vanuit het departement bedraagt derhalve als basis 65,2 fte. In het kader van nieuwe taken op het gebied van geneesmiddelenbewaking en uitbreiding van de registratietaken wordt de formatiestructureel verhoogd met 10 fte welke bekostigd worden door ontvangsten derden collectieve sector.

Rijks Instituut Geneesmiddelen Onderzoek

In het kader van een toegenomen werkaanbod bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen is 5,50 fte overgedragen aan het RIGO. De integratie van het RIVM en het RIGO zal in 1997/1998 plaatsvinden.

Gezondheidsraad

Het aantal van 39,73 fte is per 1 januari 1997 verminderd met 4,28 fte, de formatie van de Raad voor Gezondheidsonderzoek. De basis formatie wordt daardoor 35,45 fte. Hier worden aan toegevoegd 7,60 fte (plaatsen betaald door VROM, collectieve sector) en 2 fte structurele uitbreiding als gevolg van werkzaamheden door oprichting van de stuurgroep gezonde voeding (als uitvloeisel van de Voedingsraad). De formatie wordt voor 1997 45,05 fte.

Raad voor Gezondheidsonderzoek

De basis formatie van de RGO is 4,28 fte plus een niet verwerkte GEO korting van 0,22 fte (4,50 fte). In het kader van de per 1 januari 1996 geïnstalleerde Voedingsraad is de Raad voor Gezondheidsonderzoek structureel uitgebreid met 2,0 fte tot 6,50 fte.

(Voorlopige) Raad voor de Maatschappelijke Ontwikkeling

In het kader van «Raad op Maat» is per 1 juni 1996 deze Raad ingesteld. De formatieve omvang is bepaald op 10,0 fte. De Voorlopige Raad voor het Ouderenbeleid is eind 1995 opgeheven en de Raad voor het Jeugd-beleid wordt in 1996/1997 opgeheven.

(Voorlopige) Raad voor de Volksgezondheid & Zorggerelateerde dienstverlening

In het kader van «Raad op Maat» zal per 1 januari 1997 deze raad worden ingesteld. Vooralsnog is deze raad als «afsplitsing» van de Nationale Raad voor de Volksgezondheid als voorlopige Raad van start gegaan. De formatieve omvang is bepaald op 32,50 fte.

Derden

In de personele meerjarenraming zijn 239,23 plaatsen opgenomen die worden betaald door derden, welke gerekend moeten worden tot de collectieve sector en 142 die behoren tot de niet-collectieve sector.

Bij de kern gaat het om 0,53 fte collectieve sector en 17 fte niet-collectieve sector ten behoeve van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Het betreft werkzaamheden bij het SCP waar inkomsten uit de niet collectieve sector tegenoverstaan.

Bij de Inspectie Gezondheidszorg betreft het 51 fte collectieve sector in 1996 en 58 fte vanaf 1997, oplopend met 10 fte in 1998, 10 fte in 1999 en 9 fte in 2000.

Bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen betreft het 75,20 fte collectieve sector. Het Rijksinstituut Geneesmiddelenonderzoek verricht voor het College onderzoekswerkzaamheden en heeft hiervoor 5,50 fte derden collectieve sector ter beschikking gekregen.

Bij de gezondheidsraad zijn 7,6 fte collectieve sector ondergebracht die worden bekostigd door VROM.

Binnen de Rijksoverheid bestaat behoefte aan tijdelijk uit te voeren onderzoeksopdrachten. Hiervoor zijn bij het RIVM 100 fte collectieve sector beschikbaar. In het verlengde daarvan worden door internationale organisaties en subsidie-organen budgetten verstrekt voor tijdelijk uit te voeren onderzoeksprojecten. Hiervoor zijn 125 fte niet-collectieve sector beschikbaar.

Overzicht B: Samenvattend overzicht personeelssterkte Agentschappen Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

	Werkelijke bezetting	Begroting	Meerjarenraming				
	30-6-1996	1996	1997	1998	1999	2000	2001
College ter beoordeling Geneesmiddelen	61,64	70,70	75,20	75,20	75,20	75,20	75,20
Totaal personeel	61,64	70,70	75,20	75,20	75,20	75,20	75,20
Plaatsen betaald door derden collectieve sector		70,70	75,20	75,20	75,20	75,20	75,20

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Met ingang van 1 januari 1996 heeft het CBG de agentschapstatus verkregen. De formatie bedroeg aanvankelijk 70,70 fte. In het kader van het toegenomen werkaanbod is 5,50 fte aan het RIGO overgedragen. De startformatie van het CBG vanuit het departement bedraagt derhalve als basis 65,2 fte. In het kader van nieuwe taken op het gebied van geneesmiddelenbewaking en uitbreiding van de registratietaken wordt de formatiestructureel verhoogd met 10 fte welke bekostigd worden door ontvangsten derden collectieve sector.

Derden

Bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen betreft het 75,20 fte collectieve sector. Het Rijksinstituut Geneesmiddelenonderzoek verricht voor het College onderzoekswerkzaamheden en heeft hiervoor 5,50 fte derden collectieve sector ter beschikking gekregen.

Citeertitel	Kamerstuk nr.	Staatsblad	Inwerkingtreding
Wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening (decentralisatie-convenant)	23 969	1995,421	01-01-1996
Wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg ivm gefaseerde invoering registratie verpleegkundigen	24 116	1995,518	03-11-1995
Wijziging van de Wet buitengewoon pensioen, de WUV en de WUBO (herziening aanpassingssysteem wetten van oorlogsgetroffenen)	24 115	1995,570	01-12-1995
Wijziging van artikel 40 van de Wet financiering volksverzekeringen	24 096	1995,576	06-12-1995
Wijziging van de Deconstructiewet (vergoeding)	24 505	1995,636	28-12-1995
Wijziging van de AWBZ ea wetten ivm afschaffing van verzekeraars-budgettering tav de kosten van AWBZ-verstrekingen	24 429	1995,681	01-01-1996
Wijziging van de Ziekenfondswet (opneming artikel 3b)	24 475	1995,682	29-12-1995
Wet sociaal-fiscaal nummer Ziekenfondswet	24 142	1995,684	01-03-1996
Wijziging van de ZFW en de AWBZ ivm uitbreiding van de werkingssfeer van de ZFW met bepaalde AOW-gerechtigden alsmede de samenstelling van de ZFR	24 093	1995,695	29-12-1995
Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen	23 041	1996,204	01-06-1996
Kwaliteitswet zorginstellingen	23 633	1996,80	01-04-1996
Wet geneesmiddelenprijzen	24 266	1996,90	23-02-1996
Wet orgaandonatie	22 358	1996,370	01-03-1997 gefaseerde inwerkingtreding
Intrekking van de Wet voorzieningen gezondheidszorg	24 547	1996,312	25-06-1996
Wijziging van de Wet op de bejaardenoorden (correctie dubbele vakantietoeslag ivm Abw)	24 597	1996,318	01-03-1996
Wijziging van de WBPZO, WBPIV, WUV en WUBO 1940-1945 (uitvoeringslasten)	21 196	ingetrokken	–
AMVB Raad voor het Ouderenbeleid	22 451	ingetrokken	–

Wetsvoorstel	Kamerstuk nummer	Op 01-06-1996 gevorderd t/m	Verwachting omtrent eerstvolgende fase	Inwerkingtreding
Wijziging van de Wet op de dierproeven	22 485	Nadere vragen EK	antwoord op vragen EK juni 1996	24-11-1989
Wet inzake medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen	22 588	EV-TK	nota nav EV-TK zomer 1996	01-07-1997
Wet op de medische keuringen (initiatiefwet)	23 259	Eerste termijn plenaire behandeling TK	voortzetting 03-09-1996	--
Wijziging van de Ziekenfondswet en de Wet financiering volksverzekeringen (vereenvoudiging verlening rijksbijdragen)	23 652	Beraad over evt. aanpassing wetsvoorstel	brief aan Kabinet augustus 1996	01-01-1996
Wijziging van de Wet inzake bloedtransfusie	23 805	Verslag TK	nota nav verslag TK juni 1996	01-01-1992
Wijziging van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening en de Gezondheidswet (reclame, registratie, bewaking, toezicht/handhaving inzake geneesmiddelen)	23 959	Brief aan TK gezonden	nota nav verslag TK oktober 1996	01-01-1994
Wijziging van de artikelen 3a en 15 van de Ziekenfondswet	24 419	Verslag TK	nota nav verslag TK zomer 1996	01-10-1993
RIVM-wet	24 454	Verslag TK	nota nav verslag TK juni 1996	01-01-1997
Overgangswet verzorgingshuizen	24 606	Aangemeld voor plenaire behandeling TK	plenaire behandeling 12-06-1996	01-01-1997
Wet op de Raad voor de volksgezondheid en de zorggerelateerde dienstverlening	24 627	Verslag TK	nota nav verslag TK juni 1996	01-01-1997
Wet op de Raad voor maatschappelijke ontwikkeling	24 628	Verslag TK	nota nav verslag TK juni 1996	01-01-1997
Wijziging van de Wet Bopz en de Wet afbreking zwangerschap	24 669	Verslag TK	nota nav verslag TK juli 1996	01-10-1996
Wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening (medezeggenschap)	24 681	Verslag TK	nota nav verslag TK september 1996	01-01-1997
Wijziging van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening (adviesorganen)	24 682	Verslag TK	nota nav verslag TK juli 1996	01-01-1997
Wijziging van de Gezondheidswet in verband met continuering van de Gezondheidsraad als adviesorgaan	24 684	Verslag TK	nota nav verslag TK juli 1996	01-01-1997
Wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening (klachtrecht)	24 712	Inbrengdatum verslag TK 13-06-1996	nota nav verslag TK oktober 1996	01-01-1997
Wijziging van de Wet collectieve preventie volksgezondheid	24 748	Ingediend TK	onbekend	01-01-1997

Wetsvoorstel inzake	Op 01-06-1996 gevorderd t/m	Verwachting omtrent eerstvolgende fase	Inwerkingtreding
Wijziging van de artikelen 29 en 31 van de Wet BIG	Departementale voorbereiding	MR oktober 1996	01-12-1997
Wijziging van de ZFW, WZV, WTG, AWBZ, WFV e.a. (uitvoeringsorganen)	Departementale voorbereiding	afronding wetsvoorstel intern juli 1996	01-01-1997
Wettelijke regeling inzake gebruik van geslachtscellen en embryo's	Departementale voorbereiding	Raad van State najaar 1996	01-07-1997
Wet gebruik lichaamsmateriaal	Departementale voorbereiding	kabinetsstandpunt tweede helft 1996	01-01-1998
Wet fertilisatietechnieken	Departementale voorbereiding	rapport Gezondheidsraad oktober 1996	01-07-1998
Wet op bijzondere medische verrichtingen	Advies Raad van State	nader rapport MR juni 1996	28-12-1996
Wet ambulancehulpverlening	Departementale voorbereiding	kabinetsstandpunt tweede helft 1996	01-01-1998
Intrekking van de Noodwet geneeskundigen	Departementale voorbereiding	bepaling nader standpunt over intrekking oktober 1996	--
Wet bouwbeheersing zorgvoorzieningen (deregulering Wzv)	Gereed voor Ministerraad	MR juli 1996	01-01-1998
Wijziging van de Wet ziekenhuisvoorzieningen, de Gezondheidswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (WAW-rapport)	Advies Raad van State	er wordt afgezien van indiening van dit wetsvoorstel	--
Wijziging van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening (nav IWG-rapport)	Departementale voorbereiding	vormgeving in samenhang met maatregelen tot kostenbeheersing	01-01-2000
Wijziging van de Wet op de medische hulpmiddelen (R1.93/421)	Departementale voorbereiding	thans prioriteit aan kostenbeheersing hulpmiddelen	01-01-1998
Wijziging van de Wet BIG (klinisch psycholoog)	Departementale voorbereiding	MR oktober 1996	01-12-1997
Wijziging van artikel 2 van de Wet op het bevolkingsonderzoek	Departementale voorbereiding	MR augustus 1996	01-01-1997
Vleeskeuringswet (nieuw)	Interdepartementale voorbereiding	Raad van State eerste helft 1997	--
Wet op de organisatie Zorgonderzoek Nederland	Interdepartementale voorbereiding afgerond	MR juli 1996	01-07-1997
Infectieziektenwet	Voorgelegd aan het veld	MR augustus 1996	01-07-1998
Integrale wijziging van de Drink- en Horecawet	Interdepartementale voorbereiding	behandeling in MDW-werkgroep augustus 1996	01-01-1998
Wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening (inspectie)	Gereed voor RSCB	MR juli 1996	01-07-1997
Wijziging van de Wet op de filmvertoningen	Interdepartementale voorbereiding	opstellen wetsvoorstel voor eind 1996	--
Wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening (inzage-recht ea)	Interdepartementale voorbereiding	besluit over wetgevings-traject najaar 1996	--
Wet integratie medisch-specialistische zorg	Raad van State	adviestermijn onbekend	01-01-1998
Wijziging van de Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen (o.a. reserves SUO)	Departementale voorbereiding	Interdepartementaal overleg juli 1996	01-07-1997

Wetsvoorstel inzake	Op 01-06-1996 gevorderd t/m	Verwachting omtrent eerstvolgende fase	Inwerkingtreding
Wijziging van de Wet tarieven gezondheidszorg ivm monitoring prijsvorming produkten zorgsector waarvoor geen WTG-tariefbeschikking is vereist	Uitvoeringstoets COTG in voorbereiding	concept gereed najaar 1996	01-07-1997
Wijziging van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten ivm opname sociaal-fiscaal nummer	Departementale voorbereiding	concept gereed najaar 1996	01-01-1998
Wijziging van de ZFW en de WTZ (o.a.reparatie Van Otterloo)	Departementale voorbereiding	wetsvoorstel naar Raad van State januari 1997	01-01-1998
Wijziging van de Wet op de Pensioen- en Uitkeringsraad	Nader extern onderzoek	oplevering onderzoek oktober 1996	01-01-1998
Subsidiwet volksgezondheid	Departementale voorbereiding	MR eind 1996	01-01-1998
Wijziging Tabakswet (nav Tabaksnota)	Interdepartementale voorbereiding	MR begin 1997	01-01-1998

Afgevoerd zijn de volgende projecten (ten opzichte van de opgave van 1995):

- Wet op het patiënten/consumentenfonds
- Wijziging van de Tabakswet (reclame)
- Convergenciewet
- Wet verplicht eigen risico in ZFW

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Gezondheidswet ea ivm reorganisatie Staatstoezicht, dat vorig jaar afzonderlijk op de lijst was vermeld, is thans een onderdeel van een onder eerste verantwoordelijkheid van de minister van Justitie op te stellen wetsvoorstel Aanpassingswetgeving Awb derde tranche; het komt derhalve niet meer voor op dit overzicht.

aangenomen moties 1995/1996	vindplaats	stand van zaken
AWBZ-verstrekkingen. Motie-Van Boxtel/Oudkerk over reservevorming van sociale zorgverzekeraars	24 429, nr. 7	Is betrokken bij AO d.d. 28-8-1996 inzake beheers- en sturingsinstrumenten gericht op zorgverzekeraars
Begroting 1996: Motie-Essers c.s. over een integrale interdepartementale sportnota	24 400 XVI, nr. 50	De nota zal in oktober 1996 aan de Kamer worden aangeboden
Drugsbeleid: Motie-Oudkerk c.s. over de uitwerking van geformuleerde wenselijkheden	24 077, nr. 6	Sept/okt. 1996 ontwerp actieplan Nov/dec. voorbereiding projecten Start per 1/1/1997
Drugsbeleid: Motie-Oudkerk/De Graaf overherijking van de verslavingszorg	24 077, nr. 7	In september 1996 opdracht NCGV/NIAD tot onderzoek effectiviteit zorg
Drugsbeleid: Motie-De Graaf c.s. over het budget voor ambulante verslavingszorg	24 077, nr. 20	Wordt meegenomen in standpunt «Borg voor Zorg» (najaar 1996)
Drugsbeleid: Motie-Marijnissen over wachttijden voor afkickprogramma's	24 077, nr. 30	Augustus 1996 is de IGZ om advies gevraagd
Drugsbeleid: Motie-Van Wingerden/Verkerk over de voorlichting van scholieren	24 077, nr. 32	Campagne gaat in oktober 1996 van start
Overgangswet verzorgingshuizen: Motie-Van Boxtel c.s. over de eigen bijdragen van verpleeghuisbewoners	24 606, nr. 17	Is nog in beraad. Is punt van aandacht bij het (opstellen van het) JOZ
Overgangswet verzorgingshuizen: Motie-Van Boxtel/Vliegthart over een menu à la carte in de ouderenzorg	24 606, nr. 18	Is nog in beraad
Overgangswet verzorgingshuizen: Motie-Van Blerck-Woerdman c.s. over de scheiding van de kosten van wonen en zorg	24 606, nr. 19	Er wordt een projectplan opgesteld
Eigen bijdrage ZFW: Motie-Oudkerk over verbetering van de doelmatigheid in de gezondheidszorg	24 678, nr. 8	De motie is uitgevoerd. Op 9 mei 1996 is aan de SR advies gevraagd. Op 10 juni 1996 is de Ziekenfondsraad terzake benaderd.
Eigen bijdrage ZFW: Motie-Oudkerk over de werkzaamheden aan de convergentiewet	24 678, nr. 9	Het kabinetsstandpunt zal worden geformuleerd in samenhang met de voornemens tot herstructurering van de Ziekenfondswet, welke onder meer t.b.v. de verzekeringspositie van AOW-gerechtigden wordt overwogen
Thuiszorg/modernisering ouderenzorg: Motie-Vliegthart c.s. over een toereikende groei van de financiële ruimte voor de ouderenzorg	23 235, nr. 15	Wordt meegenomen in het JOZ
Voorjaarsnota: Motie-Hoogervorst c.s. over een betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg	24 727, nr. 5	Wordt gehonoreerd. In het JOZ 1997 zal aan de beide verzoeken worden voldaan.

toezegging	vindplaats	stand van zaken
informatie over de uitkomsten van het overleg met de academische ziekenhuizen over het hoofdlijnenakkoord voor 1996	24 400, XVI, nr. 13, antwoord 60	Brief wordt in augustus/ september aan TK gestuurd
uitvoeringstoets modernisering thuiszorg met voorstellen over de definitieve eigen-bijdrage-regeling (plus de doorrekening van twee alternatieven)	23 335, nr. 24/ 24 333, nr. 24	In juni 1996 zijn toetsen voorgesteld aan Ziekenfondsraad en Cotg – spoed advies RvS eind september 1996 – nader rapport half oktober 1996 – voorhangprocedure TK tussen half oktober en half november 1996
evaluatie van de meldingsprocedure euthanasie + kabinetsstandpunt	24 400, XVI, nr. 2, p. 27	Rond de jaarwisseling 1996/1997
informatie over bekostigingssystemen voor de 1) werkplaats-functie, de 2) reguliere patiëntenzorg en de 3) topreferentiefunctie academische ziekenhuizen	24 404, nr. 1	1) Brief 31/5/1996 van Min. OCW (WJZ 96 010 193/4724) over rijksbijdrage AZ 2) Zie brief aan TK 12/7/1996 CSZ/ZT/967 276 3) Op zijn vroegst late najaar 1996 meer bekend over topreferentiefunctie
lange termijnvisie over de vereveningscapaciteit in de intramurale ouderenouderenzorg en de thuiszorg	23 335, nr. 24 / 24 333, nr. 24	Wordt opgenomen in JOZ op basis van thans lopend onderzoek
brief over genterapie	24 400, XVI, nr. 3, p. 18	Wachten op advies van de Gezondheidsraad
kabinetsstandpunt over late zwangerschapsafbreking	brief d.d. 20/12/1995	Eind 1997
beleidsplan ontwikkelingsgeneeskunde 1996–1997	24 126, nr. 9, p. 16	Brief aan TK eind september 1996
beleidsoverzicht academische ziekenhuizen ex art. 5 WZV	23 407, nr. 6	Overzicht wordt begin 1997 aan TK gestuurd
regeringsstandpunt over eventuele nadere regelgeving m.b.t. het gebruik van lichaamsmateriaal	24 400, XVI, nr. 3, p. 18	Najaar 1996
Voortgangsrapportage huisartsenzorg	Brief d.d. 3/4/1996. BSG/CB-U-968	Voor eind 1996 wordt opnieuw een voortgangsrapportage aan TK gezonden
Vergoedingsregeling fysiotherapie en oefentherapie	HTK 1995/96, p. 2255 Aanhangsel	Najaar 1996
Financiering abortusklinieken	HTK 1996/96, p. 6394 lk	Brief aan TK oktober 1996
Reactie op wervende folder Vrelinghuis te Utrecht	HTK 1995/96, p. 6394 mk	Brief aan TK september 1996
Brief brede maatschappelijke discussie over medisch ethische zaken	HTK 1995/96 nr. 36, p. 2853 mk	Brief najaar 1996 aan TK

toezegging	vindplaats	stand van zaken
Standpunt ICSI	HTK 1995/96, p. 2973 Aanhangsel	Standpunt september 1996
Standpunt op advies Gezondheidsraad inzake klinische genetica	Brief aan TK BRO/CB-U-96 977	Wachten op advies Gezondheidsraad. Voorjaar 1997
Standpunt op advies Gezondheidsraad inzake IVF	TK 23 016, nr. 7	Wachten op advies Gezondheidsraad. Najaar 1996
rapportage over de verbetering van voetbalstadions	24 400, XVI, nr. 3 (bijlage 4b)	Rapportage in augustus 1996 naar TK
integrale sportnota	HTK 1995/96, nr. 36, p. 2866 mk	In oktober 1996 naar TK
nader standpunt over mogelijke oprichting van een waarborgfonds voor de volksgezondheid	24 404, nr. 1	Het overleg met NZF is gaande
rapport over de arbeidsmarkt zorgsector (jaarlijks)	24 171, nr. 5, p. 1	De TK zal in oktober/november 1996 nog geïnformeerd worden over het jaarlijkse integrerend rapport van de OSA, over de Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsectr (RAZ) en over de arbeidsmarkteffecten 1995
integrale tussenevaluatie van de regelingen voor persoonsgebonden budgetfinanciering in de verstandelijk gehandicaptenzorg en in de thuiszorg	23 335, nr. 24/ 24 333, nr. 24	De eerste tussenrapportage van het evaluatieonderzoek, dat in opdracht van de Ziekenfondsraad door ITS (Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen) wordt uitgevoerd, wordt aan het eind van 1996 naar TK gezonden
eerste actualisering/voortgangsrapportage van de nota «de perken te buiten»/meerjarenprogramma intersectoraal gehandicaptenbeleid	24 170, nr. 6	De rapportage wordt met Prinsjesdag aan de TK gezonden
regeringsstandpunt n.a.v. interimrapportage en eindrapportage van de commissie Nederlandse Gebarentaal	HTK 1995/96, nr. 37, p. 2934	Interimrapportage september/oktober 1996 (beoogd als bijlage bij voortgangsrapportage); eindrapportage maart 1997; dan regeringsstandpunt
plan van aanpak kleinschalige woonvormen voor gehandicapten	HTK 1995/96, nr. 36, p/2883 mk	Maakt deel uit van de voortgangsrapportage Perken te Buiten
Onafhankelijk accountantsburo een onderzoek laten instellen naar kortingen en bonussen bij de apotheker	HTK 1995/96, nr. 33, p. 2549 rk	In augustus 1996 zijn offertes aangevraagd bij Moret, Ernst & Young en bij Anderson.
voorstellen voor een meer doelmatige en doeltreffende forensische psychiatrie	24 400, XVI, nr. 2, p. 29	Voorstellen gaan in najaar 1996 naar de TK
evaluatie van de Wet bijzondere opnemng in psychiatrische ziekenhuizen	23 900, XVI, nr. 2, p. 19	Regeringsstandpunt begin 1997 naar de TK

toezegging	vindplaats	stand van zaken
evaluatie door het Staatstoezicht van de preventieve activiteiten van de ambulante verslavingszorg inzake XTC-gebruik	23 760, nr. 2, p. 9/10	Evaluatie loopt nog
standpunt over het vervolg van de landelijke voedselconsumptiepeilingen	24 400, XVI, nr. 2, p. 19	Zie Memorie van Toelichting begroting 1997
standpunt over het RGO-advies over de onderzoeksprioriteiten t.b.v. primaire en secundaire preventie binnen de zorgsector	24 400, XVI, nr. 2, p. 53	Het standpunt is eind september 1996 gereed
voortgangsrapportage over de werkzaamheden van de Nationale Commissie Chronisch zieken	22 025, nr. 9, p. 8	Zodra het jaarverslag 1996 van de NCCZ is ontvangen, volgt rapportage
rapportage over het patiënten/consumentenbeleid	22 702, nr. 11	In najaar 1996 wordt brief over patiëntenfonds naar TK gestuurd
informatie over de vordering van de programmacommissie SEGV-II en over de financiële verantwoording	24 126, nr. 4, p. 20	Project is gestart op 1-1-1995 en loopt t/m 31-12-1999
notitie over de nieuwste inzichten en activiteiten op het terrein van voeding en gezondheid	24 400, XVI, nr. 2, p. 19	Uitstel wordt gevraagd tot na uitbrenging VTV-2
resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar	23 900, XVI, nr. 2, p. 10	Onderzoek in april 1996 gestart. Eindrapportage wordt verwacht in december 1996
evaluatie ouderbijdrageregeling Boddaertcentra	HTK 1995,96, nr. 36, p. 2822 mk	Evaluatie is gereed, wordt na het zomerreces 1996 met standpuntbepaling naar TK gezonden
rapportage over een nader onderzoek naar de te verwachten zorgvraag van ouderen en de mogelijkheden om daaraan tegemoet te komen	23 335, nr. 24/ 24 333, nr. 24	Dit betreft de risico-analyse voor de langere termijn die dit najaar in gang wordt gezet.
stappenplan en de resultaten van een nader onderzoek naar de mogelijkheden van het scheiden van wonen en zorg	23 335, nr. 24/ 24 333, nr. 24	Wordt in september naar TK gezonden?
discussienota over ouderenbonden	HTK 1995/96, nr. 36, p. 2859 rk	Voor eind van het kamerreces 1996 wordt nota aan TK gestuurd
nadere voorstellen over de integratieprogramma's voor allochtone jongeren	24 400, XVI, nr. 13, p. 6	Wordt opgenomen in het Jaaroverzicht Minderheden 1997 dat op Prinsjesdag 1996 door minister Biza aan TK wordt aangeboden
informatie over Arachne (zodra overeenstemming met de minister van SoZaWe is bereikt)	HTK 1995/1996, nr. 36, p. 2882 lk	De brief wordt in september 1996 aan de TK gezonden
evaluatie van de beperking van de aanspraken op fysiotherapie en oefentherapie	24 400, XVI, nr. 2, p. 35	De evaluatie zal in het najaar 1996 aan TK worden gezonden
brief over reserves verzekeraars	HTK 1995/96, nr. 37, p. 2923	Wordt betrokken bij AO van 28/8/1996 over de beheersen sturingsinstrumenten

toezegging	vindplaats	stand van zaken
brief over samenwerking en afstemming van beleid tussen stichtingen ICODO en Pharos (n.a.v. onderzoek Berenschot)	23 057, nr. 14	Brief gaat eind augustus/begin september 1996 naar TK
samenwerking begeleidende instellingen/sociale rapportage taak	20 454, verslag AO 19/6/1996	De minister zal de bevindingen van de Werkgroep «Organisatiemodel Sociale Rapportage» voorzien van haar commentaar rond de jaarwisseling 1996/1997 aan TK zenden.
Uitwerking toekomstscenario's begeleidende instellingen	20 454, verslag AO 19/6/1996	De uitwerking van de toekomstscenario's wordt rond de jaarwisseling 1996/1997 aan TK gezonden
Toekomst wetsuitvoering PUR/second opinion	20 454, verslag AO 19/6/1996	De bevindingen van het bureau Boer & Croon in het kader van het onderzoek naar de toekomst van de wetsuitvoering, wordt rond de jaarwisseling 1996/1997, voorzien van het commentaar van de minister, aan TK gezonden
Rol van het Rode Kruis	20 454, nr.	In de beschouwingen over de toekomst van de wetsuitvoering PUR wordt de vraag meegenomen of het Rode Kruis een rol zou kunnen spelen

Geldende circulaire : categorie A, B en C

Datum verzending	afdeling/org-nr.	Geadresseerden	onderwerp/titel	Categorie	ondertekening
19-OCT-95	DGW/DOB/FEA-957 130	Bejaardenoorden met een bijzondere functie	richtlijnen indiening begroting 1996	A	DG-Welzijn
31-OCT-95	DGW/DVMA/M-953 184	Gemeenten waar opstap, opstapje en overstap projecten in uitvoering zijn	opstap en opstapje projecten in 1996 A DG-Welzijn	A	DG-Welzijn
18-NOV-95	DGVGZ/PAO/BOG-959 478	Inst. Gezondheidszorg	circulaire verklaring omtrent de vakbekwaamheid van de buitenlands gediplomeerde verpleegkundige	A	Minister
01-DEC-95	DGW/DGB/HGV-958 179	Ged. Stat. van de provincies	planning semi murale voorzieningen voor gehandicapten	A	DG-Welzijn
01-DEC-95	DGW/DGB/HGV-958 182	Diversen (zie geadresseerden op de Minuut)	planning semi murale voorzieningen voor gehandicapten	A	DG-Welzijn
14-DEC-95	DGW/DGB/HOAG-958 211	zwakzinnigeninrichtingen aangemerkt als bopz instelling	besluit houdende wijziging bijlagen bij besluit administratieve bepalingen bopz	B	DG-Welzijn
15-DEC-95	DGW/DOB/FEA-958 993	Bejaardenoorden met een bijzondere functie	budgettering bejaardenoorden 1996	A	DG-Welzijn
21-DEC-95	DGW/DOB/HOA-9510 293	Bestuur provincies en vier grote steden	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
21-DEC-95	DGW/DOB/HOA-9510 292	Gemeente Besturen in Nederland, alle	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
02-FEB-96	DGW/DOB/FEA-96 871	Ged. Stat. van de provincies	modernisering ouderenzorg	B	DG-Welzijn
28-FEB-96	DGW/DGB/HGV-961 004	Ged. Stat. van de Provincies	vaststelling landelijk plan 1996 wonen en dagbesteding lichamenlijk gehandicapten	A	DG-Welzijn
15-MAR-96	DGW/DJB/FBZ-96 385	Gesubs. inst. ingevolge het bekostigingsbesluit welzijnsbeleid	aanvraag tot subsidievestiging 1995	B	DG-Welzijn
21-MAY-96	IGZ\CT\GB-962 598	Registratiehouders van Geneesmiddelen, alle	geneesmiddelenbewaking	B	insp geneesmiddelen
26-JUN-96	IGZ\CT\GB-963 201	Huisartsen in Nederland, alle	fto	B	insp geneesmiddelen
18-JUL-96	MOZ-U 965 836	Diversen (zie geadresseerden op de Minuut)	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
30-JUL-96	IGZ CT GB-U 963 788	Artsen in Nederland, alle	fto	B	Hoofdinspecteur

Aantal geldende circulaire

Totaal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Aantal	Cat. A	Cat. B	Cat. C	A+B+C	Cat. D	Cat. E	Cat. G	Cat. ?
16	10	6						

Ingeschreven circulaire: categorie A, B en C

Datum verzending	Afdeling/org-nr.	Geadresseerden	Onderwerp/titel	Categorie	Ondertekening
02-AUG-95 19-OCT-95	DGVGZ/GVC/ADT-95 813 DGW/DOB/FEA-957 130	Verzendlijst, zie Bejaardenoorden met een bijzondere functie	beperking tabaksreclame richtlijnen indiening begroting 1996	B A	Minister DG-Welzijn
31-OCT-95	DGW/DVMA/M-953 184	Gemeenten waar opstap, opstapje en overstap projecten in uitvoering zijn	opstap en opstapje projecten in 1996	A	DG-Welzijn
03-NOV-95	STTZ/IGZ/FMT-953 427	Apothekers in Nederland, alle	onderzoek ibopamine	B	inspecteur geneesm
18-NOV-95	DGVGZ/PAO/BOG-959 478	Inst. Gezondheidszorg	circulaire verklaring omtrent de vakbekwaamheid van de buitenlandse gediplomeerde verpleegkundige	A	Minister
01-DEC-95	DGW/DGB/HGV-958 179	Ged. Stat. van de provincies	planning semi murale voorzieningen voor gehandicapten	A	DG-Welzijn
01-DEC-95	DGW/DGB/HGV-958 182	Diversen (zie geadresseerden op de Minuut)	planning semi murale voorzieningen voor gehandicapten	A	DG-Welzijn
14-DEC-95	DGW/DGB/HOAG-958 211	zwakzinnigeninrichtingen aangemerkt als bopz instelling	besluit houdende wijziging bijlagen bij besluit administratieve bepalingen bopz	B	DG-Welzijn
15-DEC-95	DGW/DOB/FEA-958 993	Bejaardenoorden met een bijzondere functie	budgettering bejaardenoorden 1996	A	DG-Welzijn
21-DEC-95	DGW/DOB/HOA-9510 293	Bestuur provincies en vier grote steden	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
21-DEC-95	DGW/DOB/HOA-9510 292	Gemeente Besturen in Nederland, alle	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
03-JAN-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-9616	Apotheekhoudende Artsen, alle	vervolgonderzoek ibopamine	B	Hoofdinspecteur
16-JAN-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-96 256	Apotheekhoudende huisartsen	ibopamine onderzoek	B	insp geneesmiddelen
02-FEB-96	DGW/DOB/FEA-96 871	Ged. Stat. van de provincies	modernisering ouderenzorg	B	DG-Welzijn
09-FEB-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-96 860	Apotheekhoudende Huisartsen	ibopamine onderzoek	B	insp. geneesmiddelen
28-FEB-96	DGW/DGB/HGV-961 004	Ged. Stat. van de Provincies	vaststelling landelijk plan 1996 wonen en dagbesteding lichamelijk gehandicapten	A	DG-Welzijn
15-MAR-96	DGW/DJB/FBZ-96 385	Gesubs. inst. ingevolge het bekostigingsbesluit welzijnsbeleid	aanvraag tot subsidievaststelling 1995	B	DG-Welzijn
12-APR-96	FMT/FMT/GB-962 072	Apotheekhoudende Artsen, alle	ibopamine onderzoek	B	hoofdinspecteur
21-MAY-96	IGZ/GB-962 598	Registratiehouders van Geneesmiddelen, alle	geneesmiddelenbewaking	B	insp geneesmiddelen
26-JUN-96	IGZ/GB-963 201	Huisartsen in Nederland, alle	fto	B	insp geneesmiddelen
17-JUL-96	S BCCT-961 105	Landelijke Sportorganisaties	aanvraag instellingsubsidie 1997	A	DG-Welzijn
18-JUL-96	MOZ-U 965 836	Diversen (zie geadresseerden op de Minuut)	modernisering ouderenzorg	A	Staatssecretaris
30-JUL-96	IGZ CT GB-U 963 788	Artsen in Nederland, alle	fto	B	Hoofdinspecteur

Aantal ingeschreven circulaire

Totaal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Aantal	Cat. A	Cat. B	Cat. C	A+B+C	Cat. D	Cat. E	Cat. G	Cat. ?
24	11	13						

Vervallen circulaire: Categorie A, B en C

Verzending	Afdeling/org-nr.	Geadresseerden	Onderwerp/titel	Categorie	Ondertekening
02-AUG-95 03-NOV-95	DGVGZ/GVC/ADT-95 813 STTZ/IGZ/FMT-953 427	Verzendlijst, zie Apothekers in Nederland, alle	beperking tabaksreclame onderzoek ibopamine	B B	Minister inspecteur geneesm Hoofdinspecteur
03-JAN-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-9616	Apotheekhoudende Artsen, alle	vervolgonderzoek ibopamine	B	insp geneesmiddelen Hoofdinspecteur
16-JAN-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-96 256	Apotheekhoudende Huisartsen	ibopamine onderzoek	B	insp geneesmiddelen
09-FEB-96	STTZ/IGZ/FMT/GB-96 860	Apotheekhoudende Huisartsen	ibopamine onderzoek	B	insp geneesmiddelen
12-APR-96	FMT/FMT/GB-962 072	Apotheekhoudende Artsen, alle	ibopamine onderzoek	B	hoofdinspecteur

Aantal vervallen circulaire

Totaal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Aantal	Cat. A	Cat. B	Cat. C	A+B+C	Cat. D	Cat. E	Cat. G	Cat. ?
7	7							

In het afgelopen heeft een aantal gesprekken plaatsgevonden met de Nationale Ombudsman over de klachtbehandeling in de gezondheidszorg. Klachten die door de Ombudsman op het terrein van VWS worden onderzocht, gaan vrijwel steeds over de vraag of de Inspectie voor de Gezondheidszorg voldoende heeft kunnen duidelijk maken dat zij zich wel in klachten verdiept, maar niet als beroepsinstantie van de lokale klachtencommissies. Zoals in het jaarverslag van de Ombudsman beschreven, mist de Ombudsman een beroepsinstantie in de klachtbehandeling. Het aantal klachten is overigens niet heel erg groot; in de afgelopen jaren blijken er niet meer dan enkele tientallen te zijn gedeponeerd. Deze klachten zijn echter wel aanleiding geweest om de bestaande leidraad klachtbehandeling van de IGZ terug te trekken en in overleg met de Ombudsman een nieuwe te ontwikkelen.

Een enkele keer ontvangt de Ombudsman klachten over het niet adequaat reageren van het departement op al dan niet schriftelijk gestelde vragen van burgers. In overleg met de Ombudsman wordt geprobeerd in eerste instantie alsnog een goede oplossing te bereiken. Hierdoor kan worden voorkomen dat burgers weliswaar de kans hebben door de Ombudsman in het gelijk te worden gesteld, echter zonder dat de oorsprong van de klacht daarmee is weggenomen. Veelal zijn het misverstanden die aan de oorsprong van de klacht liggen, bijvoorbeeld omdat burgers veronderstellen dat het departement oplossingen kan bewerkstelligen, ook als de verantwoordelijkheid voor het beleid geheel en uitsluitend bij de gemeente of de provincie ligt.

BIJLAGE 6A

DE SUBSIDIEBIJLAGE

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Wet op de Raad voor het Jeugdbeleid	Stb. 1979, 524	U2201.05	0,640	0,0	De Raad voor het Jeugdbeleid brengt de minister van VWS, of de ministers die het aangaat, desgevraagd of eigener beweging advies uit over het jeugdbeleid van de Regering in het algemeen en de samenhang van voorzieningen en maatregelen van jeugdbeleid in het bijzonder	Rijksdienst	Toekenning krediet	Opgeheven per april 1996 en ondergebracht bij de Raad voor de Maatschappelijke Ontwikkeling
Wet op de filmvertoningen		U2201.05	0,151	0,176	Classificatie films voor openbare vertoning aan jeugdigen	Rijksdienst	Krediet conform de Begrotingswet, en vergoeding kosten onderzoek (k)	Nieuwe regelgeving in voorbereiding
Overgangswet verzorgingshuizen	Overgangs-wet verzorgingshuizen	U2402.01 U2402.03	3.104,677	8,732	Afwikkeling kosten verzorgingshuizen	Afwikkeling van specifieke uitkering aan provincies/4 grote steden		
Overgangswet verzorgingshuizen en subsidiëring op basis van subsidie-subsidiëregeling Ziektenfondsraad	Overgangs-wet verzorgingshuizen en subsidie-regeling ZFR	U2402.02	141,365	pm	Afwikkeling verzorgingshuizen met een bijzondere functie	Afwikkeling verzorgingshuizen met een bijzondere functie (zoals kloosterverzorgingshuizen)		
Subsidiëregeling welzijnsbeleid	Welzijns-wet 1994 (Stb. 1994, 447) Bekostigings-besluit welzijns-beleid (Stb. 1994, 909) Regeling subsidiëring welzijns-beleid 1995 (Stcrt. 1994, 252)	U2402.04	29,504	27,662	Diverse onderzoeken en projecten op het terrein van ouderen, alsmede de subsidiëring van landelijke organisaties en bejaardenpensions	Diverse instellingen werkzaam op het terrein van het ouderenbeleid; zowel in de verzorgende sfeer (bejaardenpensions) als in de beleidsondersteunende sfeer (bijdragen in de kosten (k, t)	Bijdrage (in projecten), exploitatie-subsidies en genormeerde bijdragen in de kosten (k, t)	Subsidiëregeling Welzijnsbeleid (Stcrt. 1995, 250)

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994, (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2403	27,822	27,885	Het doel is te bevorderen dat gehandicapte personen zoveel mogelijk in alle levensverbanden en op alle levenssterreinen overeenkomstig hun levensfase in relatie tot hun sociaal-culturele context kunnen functioneren en zich binnen hun mogelijkheden ten volle kunnen ontplooiën	Gehandicapte personen	(n, o)	Nieuwe regelgeving per 1996
Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugd-hulpverlening	Stb. 1990, 564; art. 13, 37, 53 Wet Jeugdhulpverlening, Stb. 1992 (wijziging)	U2404.01; U2404.02	989,944	1.008,455	Het bevorderen van de totstandkoming van een samenhangend aanbod van jeugdhulpverlening van goede kwaliteit dat afgestemd is op de behoefte	Provincies en als provincie aangemerkt grootstedelijke regio's alsmede landelijke voorzieningen voor jeugdhulpverlening en experimenten en steunfuncties	Budget-financiering, hoofdzakelijk historisch budget daarnaast incidentele (project)-subsidies	Nieuwe regelgeving per 1993
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994, (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2404.03	17,995	15,134	In stand houden en bevorderen van voorzieningen op het terrein van maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn	Voorzieningen voor maatschappelijk en sociaal-cultureel welzijn	(project)-subsidies	Nieuwe regelgeving per 1996
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2404.03	61,310	61,310	Het bieden van huisvesting, verzorging en opvoeding aan kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten	Internaten die al dan niet uitsluitend bestemd zijn voor het huisvesten, verzorgen en opvoeden van jeugdigen die als leerling van een school voor volledig dagonderwijs zijn ingeschreven	Convenant voor de periode tot en met 1998, evaluatie uiterlijk in 1998	Nieuwe regelgeving per 1994
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2404.03	24,880	20,044	Participatie van jeugdigen door de ondersteuning van landelijke organisaties	Diverse landelijke instellingen	Jaarlijks door de minister vast te stellen basissubsidie aan de hand van ledenaantallen, daarnaast projectsubsidie	Nieuwe regelgeving per 1996

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2404.03	7,000	3,500	Nabetalingen afrekeningen			Nieuwe regelgeving per 1996
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2404.03	3,494	3,391	Verstrekken van wachtgelden			Nieuwe regelgeving per 1996
Pensioen- en Uitkeringsraad	Wet op de Pensioen- en Uitkeringsraad, Stb. 1990, 624; Bekostigingsbesluit Pensioen- en Uitkeringsraad, Stb. 1991, 645	U2405.02	71,500	69,083	Bekostiging van de uitvoering van de Wet op de Pensioen- en Uitkeringsraad	Pensioen- en Uitkeringsraad	Budget-financiering op basis van een gemaximeerd kostenniveau en een genormeerde bijdrage per prestatie	Overheveling van werkzaamheden van het ABP naar de PUR in 1997
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen (SAIP)		U2405.02	0,515	0,551	Bekostiging van de uitvoering van de AOR (en de BOR)		(k)	
Subsidieregeling dienstverlening voor oorlogsgetroffenen	Stort. 1991, 243	U2405.02	10,380	10,341	Bekostiging van de bij de wetten voor oorlogsgetroffenen geregelde activiteiten en de bekostiging van de verificatietaken van het Nederlandse Rode Kruis	Stichting 1940-1945, JMW, SBO, Pelita en NRK	Genormeerde bijdrage per prestatie	

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Subsidieregeling dienstverlening voor oorlogsgetroffenen	Stort. 1991, 243	U2405.03	18,032	18,000	Het bieden van immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen en het bieden van informatie en advies, deskundigheidsbevordering, voorlichting, onderzoek en documentatie op het terrein van oorlogsgetroffenen en de ondersteuning van vrijwilligers en zelfhulpgroepen	Stichting 1940-1945, JMW, SBO, Pelita, Icolo en overigen	(k)	
Jeugdvoorzichting Nota - Nationaal Comité Jeugd-4 en 5 mei	Nota over de Tweede Wereldoorlog in relatie tot het heden: verantwoordelijkheid en voornemens (Tweede Kamer, vergaderjaar 1991-1992, 19 958 XVI, nrs. 5 en 6)	U2405.03	4,340	4,310	* educatieve voorlichting W.O. II - heden * organisatie van herdenking en viering bevrijding * instandhouding van monumenten	Nationaal Comité 4 en 5 mei, Westerbork, Verzetmuseum Overloot, Joods Historisch Museum, Anne Frank, Herinneringsmonumenten en projecten	(k)	
Subsidieregeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Wetzijsnwet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2407.01	24,056	24,985	Het leveren van een bijdrage aan het tot stand komen en in stand houden van een adequate en toegankelijke infrastructuur in de sport en het bijdragen aan het tot stand brengen en houden van een kwalitatief hoogwaardige inbreng van Nederland in het internationale sportbeleid. Het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en het sportaanbod van landelijke organisaties door projectonderzoek en experimenten gericht op de veiligheid, milieu en sociale vernieuwing.	Landelijke sportorganisaties, provincies en gemeenten	Bijdrage op basis van het aantal leden; projectkosten bijdragen voor (delen van) beleidsplannen	Nieuwe regelgeving per 1996

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f min)	Budget kas 1997 (x f min)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Subsidierегeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2407.02	22,476	19,817	Beoogd wordt te voorzien in een verantwoorde deelname en deskundigheidsbevordering van vrijwillige sportkader. Dit wordt bereikt door subsidiëring van erkende opleidingen en bijscholingen. Het wegnemen van achterstandssituaties van sportparticipaties, zowel in de vorm van actieve deelneming aan activiteiten als bij de vervulling van (vrijw.) kaderfuncties en het openstellen van organisaties en activering voor leden van bevolkingsgroepen in achterstandssituaties. Het leveren van een bijdrage aan tot stand brengen van een optimale infrastructuur voor begeleiding topsporters.	Landelijke sportorganisaties, landelijke gehandicaptenorganisaties, sportstimuleringsorganisaties, onderwijnsinstellingen, provincies en gemeenten.	Normbedrag per uur, bijdrage in de vorm van projectkosten bijdragen voor (delen van) beleidsplannen	Nieuwe regelgeving per 1996
Subsidierегeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2409.01	92,808	103,216	Landelijke functie in het welzijnsbeleid en het bij «Besluit afwijking verantwoordelijkheidstoedeling» (Stb. 994, 534) aangewezen uitvoerend en steunfunctiewerk realiseren	Diverse instellingen, organisaties en overheden	Instellings-subsidie en/of projectsubsidie	Nieuwe regelgeving per 1 januari 1996
Subsidierегeling welzijnsbeleid (Stort. 1995, 250)	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2409.02	69,157	52,317	Landelijke functie in het welzijnsbeleid en het bij «Besluit afwijking verantwoordelijkheidstoedeling» (Stb. 994, 534) aangewezen uitvoerend en steunfunctiewerk realiseren	Diverse instellingen, organisaties en overheden	Instellings-subsidie en/of projectsubsidie	Nieuwe regelgeving per 1 januari 1996
Welzijnsregeling inburgering nieuwkomers Stort. 1995, 246	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid (Stb. 1994, 909)	U2409.02	81,000	106,997	Stimulering inburgering nieuwkomers	Gemeenten	Bijdrage in de kosten	Nieuwe regelgeving per 1 januari 1996
Onderzoeken ten behoeve van toezicht op de Volksgezondheid	Art. 36/37 Gezondheidswet	U2501.01	0,498	.....	Onderzoek ten behoeve van Staatstoezicht	Divers	Varieert per opdracht (l, n, k, t, o)	

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Registraties volksgezondheid		U2501.01	0,857	0,863	Registraties aangeboren afwijkingen	In opdracht van VWS	Basissubsidie	
Opleidingen		U2501.02	33,703	18,914	Financiering diverse medische opleidingen en paramedisch verplegenden en verzorgenden	Opleidingsinstellingen	(l, n, o)	Overdracht van paramedische opleidingen naar Ministerie van OC&W
Herstructurering en ontwikkeling		U2502.01	8,848	4,500	Diverse subsidies ten behoeve van onderzoeksprojecten	Diverse instellingen	(o)	
Specifieke subsidies volksgezondheid		U2502.01	0,225	0,226	Waarderingsubsidies	Diverse instellingen	Waarderingsubsidies	
Orgaandonatie		U2502.01	0,873	17,563	Ten behoeve van reguliere voorlichting en info Orgaandonatie	Diverse instellingen op dit terrein	(k)	
Kankerresearch		U2502.02	19,186	17,618	Bijdrage basisfinanciering NKI en IARC	NKI en IARC	(o)	
Beleids- onderbouwend onderzoek		U2502.02	0,338	0,341	Diverse onderzoeksprojecten	Diverse instellingen	(o)	
Infectieziekten- bestrijding		U2502.03	0,551	0,655	Verstrekken van project- en basissubsidies aan diverse organisaties	Diverse instellingen	Project-, basis- en structurele subsidies	
Chronische ziektenbestrijding		U2502.03	18,329	18,409	Verstrekken van project- en basissubsidies aan diverse instellingen, Nationale Commissie Chronisch Zieken (NCCZ)	Diverse instellingen	Project- en basissubsidies	
Alternatieve geneswijzen		U2502.03	0,405	0,405	Ten behoeve experimenten en onderzoeken	Diverse instellingen	(k, t)	
Stichting Renine		U2502.03	0,244	0,244	Ten behoeve van integrale behandeling nierpatiënten	Stichting Renine	100% (t)	
Kwaliteit en doelmatigheid van zorg		U2502.04	23,577	12,510	Verstrekken van projectsubsidies aan diverse instellingen. Basis-financiering diverse instellingen, NPI, Nivel, SWOR	Diverse instellingen, NPI, Nivel en SWOR	Project-subsidies, Basissubsidie	

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Zorgvernieuwing	Welzijnswet 1994 (Stb. 1994, 447). Bekostigingsbesluit wezijnsbeleid (Stb. 1994, 909). Subsidie-regeling dienstverlening voor oorlogsgetroffenen (Strct. 1991, 243)	U2502.04	21,276	18,966	Diverse activiteiten op het gebied van vrouwenhulpverlening, bestrijding seksueel geweld, opvang kindermishandeling, sexualiteitshulpverlening en voorlichting geboorteregeland gedrag, gezondheidszorg multiculturele samenleving, hulp aan slachtoffers van geweld en maatschappelijke dienstverlening	Landelijke ontwikkelings- en uitvoerende organisaties. Algemene zorgaanbieders	Subsidie-toekenning op basis van werk-programma's	Nieuwe regelgeving per 1996
Thuisverpleging en -verzorging		U2502.04	8,292	8,962	1) Verstrekken van projectsubsidies aan diverse instellingen. 2) Programma positionering verpleging en verzorging. 3) Diverse thuiszorgtechnologie	1) Diverse instellingen. 2) Beroepsgroep verpleging en verzorging. 3) Diverse instellingen	1) Projectsubsidies. 2) Financiering stichting V en V. 3) Projectsubsidies	
Radio-activiteit en stralings-toepassing		U2502.04	0,760	0,762	Verstrekken van projectsubsidies	Diverse instellingen	Projectsubsidies	
Gezondheidsbevordering		U2502.05	18,759	19,240	Verstrekken van subsidies ten behoeve van landelijke organisaties	Diverse instellingen	Structurele subsidies. Bijdrage in de projectkosten	
Medisch milieukundige	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, Stb. 1990, 300	U2502.05	0,095	0,105	Instandhouding netwerk van medisch milieukundige	GGD'en	Subsidie volgens vaststaande normen (vast bedrag per functionaris)	
Atwikkeling subsidies		U2502.05	0,083	0,023	Verstrekken wachtgelden	Diverse instellingen		

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Onderzoeksinstituten		U2502.06	4,387	4,594	Subsidie onderzoeksinstituut en subsidie ten behoeve van de ontwikkeling van een patiëntenregistratiesysteem in de geestelijke gezondheidszorg	NGV en Regionale Instellingen Patiëntenregistratiesysteem in exploitatie de geestelijke gezondheidszorg (RIPAGG)	Bijdrage in exploitatie-geestelijke gezondheidszorg subsidie	
Samenwerking en samenhang geestelijke gezondheidszorg		U2502.06	2,505	2,631	Ten behoeve van ontwikkelingspreventie-functie in GGZ	Diverse instellingen op dit terrein	Bijdrage in de kosten	
Beroepen en opleidingen geestelijke gezondheidszorg		U2502.06	1,690	1,357	Subsidiering van de structuur ten behoeve van de beroepen en opleidingen in de geestelijke gezondheidszorg	Diverse instituten en instellingen op dit terrein	Bijdrage in de kosten	
Uitvoering landelijke preventie	Tijdelijke subsidie-besluit Verslavingsbeleid, Stb. 1995, 626	U2502.07	13,725	17,944	Voorkomen van problematisch gebruik van bewustzijnsbeïnvloedende stoffen dan wel problematisch gokgedrag	Landelijke instellingen/instanties op het terrein van de verslaafdenzorg	Bijdrage in de kosten	
Onderzoek en experimenten		U2502.07	20,716	44,809	Onderzoek/experimenten op terrein van verslaafdenzorg en overlastbeleid	Instellingen op terrein van verslaafdenzorg en gemeenten	Project-subsidies (o)	
Tjandu	Tijdelijk subsidie-besluit Verslavingsbeleid, Stb. 1995, 626.		0,805	0,613	Subsidie verlenen aan een landelijke instelling op het gebied van de verslavingszorg voor de Molukse gemeenschap.	Tjandu	Structurele subsidie	
Ontmoedigingsbeleid rookgedrag		U2502.07	2,450	2,450	Subsidieren van landelijke voorlichtingsorganisatie	Stichting Volksgezondheid en Roken	Bijdrage in exploitatie-subsidies	
Aids		U2502.08	17,441	15,556	Subsidiering van diverse projecten in verband met aidsbeleid	Diverse instellingen waaronder NCAB	Bijdrage in projectkosten. Structurele subsidies	

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Overige Sexueel overdraagbare aandoeningen (SOA)	Met betrekking tot declaraties-geslachtsziekten, VOMIL-regeling, circulaire 20-12-1977	U2502.08	1,639	1,644	Verstreken van projectsubsidies ten behoeve van SOA bestrijding en declaraties behandeling geslachtsziekten op basis van VOMIL-regeling	Diverse instellingen	Bijdrage in projectkosten. Bijdrage in exploitatie-subsidies	Ja, circulaire «VOMIL-regeling» op 25-10-1988
Patiënten-/consumentenbeleid		U2502.09	14,324	13,158	Doel is versterking van de positie van de patiënt/consument	Patiënten-/consumenten-organisaties	Bijdrage in exploitatie-subsidies en projectsubsidie-ring	
Voedingsbeleid		U2502.10	2,636	2,483	Voorlichting, advisering en onderzoek op het gebied van de voeding	VoVo, voedingsraad, voedingscentrum en diverse onderzoeksinstellingen op dit terrein	(t, k, n)	
Veiligheid in de privésector		U2502.10	5,568	5,587	Bevorderen van de veiligheid in de privésector	Stichting Consument en Veiligheid en het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI)	(n)	
Dierproevenbeleid		U2502.10	1,196	2,196	Optimaliseren welzijn proefdieren en verminderen van het aantal dierproeven door gericht onderzoek	Onderzoeksinstellingen bezig met onderzoek naar vermindering en welzijn van dierproeven	Project-subsidies (o)	
Projecten		U2502.10	0,937	0,862	(Voorlichtings-)projecten op gebied van veiligheid in de privésector, voeding, chemische stoffen en Integrale Keten Bewaking	Instellingen actief op terrein van consumentenveiligheid	Project-subsidies (o)	
Kwaliteitsbeleid medische hulpmiddelen	Wet op de medische hulpmiddelen	U2502.11	1,660	1,661	Verrichten onderzoek naar de markt medische hulpmiddelen	Onderzoeksinstellingen	(k)	
Kwaliteitsbeleid geneesmiddelen	Wet bestrijding infectieziekten	U2502.11	2,032	0,534	Info en voorlichting geneesmiddelen en doelsubsidie	College van de Bloedtransfusiedienst	(k)	

Naam subsidie	Staatscourant	Artikelnummer	Budget kas 1996 (x f mln)	Budget kas 1997 (x f mln)	Doelstelling	Doelgroep	Financiële stimulans*	Recente wijziging
Implementatiekosten herstructurering geneesmiddelenbeleid	Heroverwegingsrapport geneesmiddelenvoorziening	U2502.11	12,417	11,317	Projectsubsidies doelmatiger geneesmiddelenvoorziening	Verschillende instellingen op dit terrein	(k)	
Illegalenfonds		U2502.12	-	11,000	Verlenen van uitkeringen aan zorgverleners in verband met aan illegalen verleende medische zorg in acute noodsituaties	Illegalenfonds	Structureel subsidie	
Bijdrage sectorfondsen	Voor gedeelte Regeerakkoord en Beleidskader Arbeidsmarkt Zorgsector (BAZ)	U2503.02	131,935	103,658	Faciliteren en stimuleren van sociale partners bij het vormgeven van een arbeidsmarkt-, werkgelegenheids- en opleidingsbeleid dat zich richt op het behoud van zittend personeel en de instroom van nieuw personeel (onder andere herintredende vrouwen en minderheden)	Door sociale partners in de zorgsectoren opgerichte sectorfondsen	Bijdrage aan het beleid van sociale partners op basis van bestedingsplan	

* (l) = lump sum, dat wil zeggen bepaald bedrag ineens
(n) = genormeerde bijdrage per prestatie of activiteit
(k) = genormeerde bijdrage in de kosten
(t) = procentuele bijdrage in de kosten
(o) = overig

Beleidsvaluatie vindt plaats langs verschillende, elkaar aanvullende wegen en moet dan ook niet geïsoleerd worden gezien, maar als integraal onderdeel van het beleidsinstrumentarium. Zowel in hoofdstuk 6 «Financieel beleid en beheer» van het algemeen deel van de Memorie van Toelichting als in bijlage 6A «De subsidiebijlage» wordt uitgegaan van deze brede vorm van evaluatie.

Het criterium van de subsidie(regeling) vormt de invalshoek voor de informatie zoals opgenomen in bijlage 6A. De beleidsvaluatie op het terrein van VWS kent echter een bredere reikwijdte dan die van de subsidieregeling. In onderstaand overzicht wordt daarom in aanvulling op bijlage 6A een overzicht gegeven van de lopende en voorgenomen projectmatige beleidsvaluatie-onderzoeken die ten laste van de begroting worden uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van VWS.

Onderwerp	Doel	Art.nr.	Periode	Subsidie/Regeling/ Financieel kader
Produktkwaliteit farmaceutische produkten van industriële herkomst	Het onderzoek gaat in op de vraag naar de produktkwaliteit van farmaceutische produkten van industriële herkomst die zich in het handels- of distributiekanaal bevinden. Daarbij wordt gekeken naar de farmaceutische kwaliteit van ingeschreven en tot de handel toegelaten farmaceutische produkten in de handelsverpakking; de verpakking hiervan; de bijsluiter en de bijsluitertekst; de analyse-protokollen.	U2301.05	1992–1993	JOZ (hoofdstuk 4)
Welzijnsbeleid in de lokale situatie	Het volgen van de ontwikkelingen van lokaal welzijnsbeleid	U2409.01	1992–1996	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Monitoring nieuwkomers	Het doel van de monitoring is het verkrijgen van informatie over de effecten van de per 1 januari 1996 ingevoerde Welzijnsregeling inburgering nieuwkomers (en de gehanteerde inburgeringscontracten)	U2409.02	1996	Welzijnswet, subsidieregeling inburgering nieuwkomers
Evaluatie inburgeringsbeleid nieuwkomers	Het doel van de evaluatie is het verkrijgen van informatie over de effecten van het gevoerde inburgeringsbeleid voor nieuwkomers	U2409.02	1996	Welzijnswet, subsidieregeling inburgering nieuwkomers
Arbeidsmarktintegratie van vluchtelingen	Het onderzoek is erop gericht inzicht te verkrijgen in de positie van vluchtelingen op de arbeidsmarkt en de effecten van het gevoerde integratiebeleid op deze positie.	U2409.02	1995–1996	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Substitutieprojecten in de ouderenzorg	Doelstelling is het in kaart brengen van de effecten van de substitutieprojecten in de ouderenzorg. Onderzocht wordt of de doelstellingen van substitutie zijn gerealiseerd, dat wil zeggen of de verschuiving heeft plaatsgevonden van zwaardere vormen van zorg naar lichtere vormen van zorg bij gelijkblijvende kwaliteit van de zorg. Ook is in het onderzoek aandacht besteed aan de meer procesmatige aspecten.	U2402.04	1988–1996	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Sexueel geweld	Evalueren van het VWS werkprogramma «Bestrijding sexueel geweld»	U2403.00	1995–1996	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid

Onderwerp	Doel	Art.nr.	Periode	Subsidie/Regeling/ Financieel kader
Discriminatie van mensen met een handicap	Onderzoek in de volgende fasen op grond van de Algemene Wet Gelijke behandeling (in dit geval gaat het om fase 3) a) wanneer is er sprake van discriminatie van mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap b) worden mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap gediscrimineerd c) wat zijn de juridische mogelijkheden om tegen discriminatie recht te halen.	U2403.00	1995–1996	– Algemene Wet Gelijke Behandeling – Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Doeluitkering Wet op de jeugdhulpverlening	Werking convenant zoals is vastgelegd tussen Rijk en Provincies	U2404.01	1992–1995	Wet Jeugdhulpverlening, Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugdhulpverlening
Vroegtijdige hulpverlening tbv ouders en kind	Doel van het onderzoek is de proces- en effectevaluatie van de vroegtijdige hulpverlening die wordt verstrekt, gericht op jonge kinderen en hun ouders (Hanen Early Language Program).	U2404.02	1994–1995	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Gezinsgerichte crisisinterventiejeugdhulpverlening	Doelstelling van het onderzoek is de proces-effectevaluatie ten aanzien van de gezinsgerichte crisisinterventie jeugdhulpverlening («Homebuilding/Families First»).	U2404.02	1994–1995	– Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid – Wet Jeugdhulpverlening, Besluit tijdelijke regeling bekostiging jeugdhulpverlening
Kinderopvang	Evaluatie van de resultaten van de stimuleringsmaatregel kinderopvang 1990–1995.	U2404.03	1990–1995	Stimuleringsmaatregel kinderopvang 1990–1995
Financieringssysteem landelijke jeugdorganisaties	Het doel is inzicht te krijgen in het effect van het onderscheid tussen instellingssubsidie en project-subsidie, de verhouding tussen beide, alsmede in de vraag of het ledental een goede grondslag biedt voor het bepalen van de instellingssubsidie.	U2404.03	1995–1998	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Specifieke internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten	Inzicht verkrijgen in de werking van het convenant 1994–1998 ter bepaling van de hoogte en inhoud van de financieringsmethodiek vanaf 1999.	U2404.03	1994–1998	Welzijnswet, subsidieregeling welzijnsbeleid
Tijdelijke vergoedingsregeling voor psychotherapie na-oorlogse generatie	Doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in het functioneren van de tijdelijke (ministeriële) vergoedingsregeling voor psychotherapie voor naoorlogse generatie voor wat betreft het doelgroepbereik. Het onderzoek vindt plaats in het kader van het beleid immateriële hulpverlening aan personen uit de na-oorlogse generatie van oorlogsgetroffenen en betreft voorgenomen onderzoek op basis van een toezegging van de Tweede Kamer. Afronding is gepland in 1997.	U2405.03	1994–1996	Tijdelijke vergoedingsregeling voor psychotherapie

Onderwerp	Doel	Art.nr.	Periode	Subsidie/Regeling/ Financieel kader
Instellingssubsidie landelijke sportorganisaties in de kosten van het algemeen functioneren	Doel van het onderzoek is de beschrijving en analyse van de werking van de in 1992 ingevoerde instellingssubsidies Landelijke Sportorganisaties in de kosten van het algemeen functioneren, opgenomen in de Subsidieregeling Welzijnsbeleid. Aandacht wordt daarbij besteed aan inhoudelijke punten, administratief-technische knelpunten alsmede de ervaringen met de werking van de regeling. Op grond van de analyse zal een nadere uitwerking plaatsvinden van maatregelen ter oplossing van de geconstateerde knelpunten. Tenslotte zal mede aan de hand van de evaluatie worden gezien of aanpassing van de regeling nodig is.	U2407.01	1994–1996	Welzijnswet, subsidie-regeling welzijnsbeleid
Evaluatie programma versterking infrastructuur 1995	Beoordeling project ontwikkeling/uitvoering en advisering/begeleiding van genoemd programma (gericht op ondersteuning verenigingen, samenwerking sportorganisaties, vraag-aanbod-afstemming etc.).	U2407.01	1995–1998	Welzijnswet, subsidie-regeling welzijnsbeleid
Evaluatie sportieve vernieuwing	Ontwikkelen van een adequaat instrumentarium waarmee lokaal sportbeleid – in het bijzonder sportieve vernieuwing – eenvoudig en doeltreffend geëvalueerd kan worden.	U2407.02	1996	Welzijnswet, subsidie-regeling welzijnsbeleid
Lokale initiatieven honorering medisch specialisten	Onderzocht wordt de inhoud van de raamovereenkomst per initiatief en de effecten van de raamovereenkomst op de kwaliteit- en doelmatigheidsprojecten en het declaratie bedrag.	U2502.01	1996–1997	
Toepassing Wet BIG	In de Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG) is als vereiste opgenomen dat binnen vijf jaar na inwerkingtreding, de wijze waarop de wet wordt toegepast dient te worden geëvalueerd.	U2501.02	1994–1999	– JOZ (hoofdstuk 3 en 5) – Wet BIG
DES actie- en informatiecentrum	Doelstelling van het onderzoek is om in het kader van het beleid op het terrein van de kankerbestrijding inzicht te verkrijgen in het functioneren van het DES Aktie- en Informatiecentrum.	U2502.03	diversen	Chronische ziektenbestrijding
Chronisch ziekenbeleid	Doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de vraag of de in gang gezette werkzaamheden op het terrein van het chronisch ziekenbeleid hebben bijgedragen aan de realisering van de beleidsdoelstellingen, alsmede wat de bijdrage hieraan is geweest van de NCCZ.	U2502.03	1995–1999	Chronische ziektenbestrijding
Loopbaanbegeleiding voor chronisch zieke jongeren	Onderzocht wordt of de draagkracht van de experimenten van loopbaanbegeleiding voor chronisch zieke jongeren zodanig is dat na afloop van de experimentele fase de loopbaanbegeleidingsmogelijkheden in geheel Nederland kunnen worden ingevoerd. Daarnaast bieden de tussentijdse evaluatiemomenten de mogelijkheid tussentijds een beslissing te nemen over de voortgang of beëindiging van het experiment.	U2502.03	1993–1996	Chronische ziektenbestrijding

Onderwerp	Doel	Art.nr.	Periode	Subsidie/Regeling/ Financieel kader
Experimenten met Coördinatiecentra Chronische Ziekenzorg	Het onderzoek betreft de proces- en effectevaluatie van de drie experimenten met Coördinatiecentra Chronische Ziekenzorg (CCZZ). Doel van het onderzoek is na te gaan of het zinvol is een landelijk netwerk van CCZZ op te zetten en indien ja, in welke vorm. De primaire doelstelling van het evaluatieonderzoek was dan ook inzicht verschaffen in de wijze waarop de drie centra gedurende de looptijd van de experimentele fase inhoudelijk en organisatorisch vorm hebben gekregen. Naast deze proces-evaluatie dient het onderzoek een effect-evaluatie te omvatten waarin de bijdrage van de CCZZ aan de verbetering van de kwaliteit van de zorg centraal staat. Tot slot dient in het kader van het evaluatieonderzoek het toekomstperspectief van de centra na de experimentele fase onderzocht te worden.	U2502.03	1994–1997	Chronische ziektenbestrijding
Helen Dowling Instituut	Doelstelling van het onderzoek dat plaatsvindt in het kader van het beleid inzake de kankerbestrijding, is inzicht te verschaffen in de effectiviteit, kwaliteit en doelmatigheid van het onderzoeksbeleid van het Helen Dowling Instituut.	U2502.03		Chronische ziektenbestrijding
Landelijke Coördinatiestructuur voor de infectieziektenbestrijding	Evaluatie van het functioneren en de positionering van de LCI.	U2502.03	1995–1997	Infectieziektenbestrijding
Integratie van kruiswerk en gezinsverzorging	Nagaan of de doelstellingen van de integratie, zoals is neergelegd in het heroverwegingsrapport «Van samenwerken naar samengaan» (Tweede Kamer 1989–1990, 16 625, nr.120 en het definitieve kabinetstandpunt daarover (Tweede Kamer, 1990–1991, 16 625, nr 135) zijn gerealiseerd.	U2502.04	1990–1995	JOZ (hoofdstuk 3)
Programma-ondersteuning	Het onderzoek betreft de evaluatie van de bijdrage van het programma POKP aan de ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid paramedische beroepsgroepen.	U2502.04	1994–1996	JOZ (hoofdstuk 3)
Experimentele verloskundige samenwerkingsverbanden	Het onderzoek gaat in op de vraag welke factoren bevorderend danwel belemmerend zijn voor het totstandkomen van samenwerking tussen diverse verloskundige beroepsbeoefenaren. Tevens wordt daarbij gekeken naar de vraag of door intensieve samenwerking de kwaliteit van de zorg hoger wordt.	U2502.04	1990–1997	JOZ (hoofdstuk 3)
Praktijkvoering verloskundigen	Doel van het onderzoek is na te gaan in hoeverre verloskundige praktijken aandacht hebben besteed aan de door de Geneeskundige Inspectie gedane aanbevelingen. Deze aanbevelingen waren gebaseerd op een onderzoek naar de praktijkvoering door verloskundigen, zoals gepubliceerd in «Met zorg gebaard».	U2502.04		JOZ (hoofdstuk 3)
Wet Bijzondere opname psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ)	In het kader van het beleid voor geestelijke gezondheidszorg vindt evaluatie plaats van de (werking van de) wet BOPZ en van het effect op (verbetering van) de rechtspositie van patiënten bij gedwongen opname.	U2502.06	1994–1996	– JOZ (hoofdstuk 5) – Wet BOPZ
Alcoholbeleid ten aanzien van Surinamers, Antillianen en Arubanen	Het onderzoek vindt plaats in het kader van het alcoholpreventiebeleid en heeft tot doel de verbetering van de preventie onder, en hulpverlening aan, Surinamers, Antillianen en Arubanen die risicogedrag vertonen met betrekking tot alcoholgebruik.	U2502.07	1992–1995	Uitvoering landelijke preventie; Tijdelijk subsidiebesluit verslavingsbeleid

Onderwerp	Doel	Art.nr.	Periode	Subsidie/Regeling/ Financieel kader
Gebruik psychotrope stoffen	Het onderzoek betreft een prevalentiestudie naar psychotrope stoffen in het kader van het alcohol-, drug- en tabaksbeleid, teneinde inzicht te verschaffen in de actuele gebruikscijfers van psychotrope stoffen.	U2502.07	1994–1995	Uitvoering landelijke preventie; Tijdelijk subsidiebesluit verslavingsbeleid
Overlastbeleid	Evaluatie SVO-beleid.	U2502.07	1996–1998	JOZ (hoofdstuk 5)
Overlastbeleid	Evaluatie forensische verslavingsklinieken, IMC's en begeleid wonen.	U2502.07	1996–2000	JOZ (hoofdstuk 5)
Convenant Stichting Aids Fonds en VWS	Beleidsmatige evaluatie van de uitvoering van het convenant tussen de Stichting Aids Fonds en VWS over het ontwikkelings- en onderzoeksbudget.	U2502.08	1997	Chronische ziektenbestrijding
Voedselconsumptiepeiling	Het onderzoek betreft de evaluatie van de veiligheid van levensmiddelen en consumptie voedingsstoffen/gezonde voeding. In 1997 zal een derde peiling naar de voedselconsumptie worden uitgevoerd.	U2502.10	1997	Voedingsbeleid
Vuurwerkbesluit Wet milieu-gevaarlijke stoffen	Doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de motieven voor het gebruik van illegaal vuurwerk.	U2502.10	1996–1997	– Veiligheid in de privésfeer – Vuurwerkbesluit
Evaluatie Wet geneesmiddelenprijzen	Doel van het onderzoek is om de wet binnen een half jaar nadat deze een vol jaar heeft gewerkt te evalueren.	U2502.11	1997–1998	JOZ (hoofdstuk 4)
Onderzoek bonussen en kortingen apothekers	Doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de bonussen en kortingen na de inwerkingtreding van de Wet geneesmiddelenprijzen.	U2502.11	1996–1997	JOZ (hoofdstuk 4)
Onderzoek Wet op de geneesmiddelenvoorziening	Evaluatie van de wet teneinde tot wijziging van de wet te komen.	U2502.11	1997	JOZ (hoofdstuk 4)
Evaluatie sectorfondsen	Het onderzoek richt zich op de efficiency en de effectiviteit van de in het VWS-veld werkzame sectorfondsen. Daarnaast worden ook de huidige bestuurlijke verhoudingen met de sectorfondsen onder de loep genomen.	U2503.02	1995–1996	Algemene subsidievoorwaarden sectorfondsen

Uitgaven per economische classificatie

Code	Omschrijving	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
01	Uitgaven nader te verdelen over hoofdgroepen 1 t/m 9	0	33 007	20 001	15 521	14 077	18 056	23 474
0	Uitgaven en ontvangsten die niet of niet onmiddellijk over de hoofdgroepen 1 t/m 9 worden verdeeld	0	33 007	20 001	15 521	14 077	18 056	23 474
11.1	Eigenlijk loon	357 535	363 516	366 059	362 707	360 510	361 769	361 769
11.3	Overige sociale lasten van de werkgever	31 344	42 413	68 836	61 963	55 129	50 171	44 953
12.1	Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid	385 121	369 634	358 675	348 366	332 579	330 276	329 776
1	Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten	774 000	775 563	793 570	773 036	748 218	742 216	736 498
33	Inkomenoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen	58 296	49 217	45 591	43 599	45 177	45 177	45 177
34.2	Oorlogspensioenen	777 519	773 739	755 163	734 380	712 846	689 542	666 342
3	Inkomenoverdrachten aan en van andere sectoren	835 815	822 956	800 754	777 979	758 023	734 719	711 519
41	Inkomenoverdrachten aan de centrale overheid	16 803	0	0	0	0	0	0
41.4	Aan overige instellingen met landelijke reikwijdte	324 992	359 279	278 971	266 914	260 642	259 208	259 208
42	Inkomenoverdrachten aan de sociale verzekeringsinstellingen	5 215 142	6 007 527	6 675 961	6 755 576	6 770 866	6 759 232	6 769 360
43.0	Niet verdeeld	249 353	187 746	164 846	163 463	164 562	164 562	164 562
43.1	Aan provincies	3 245 847	3 302 618	8 732	8 732	8 732	8 732	8 732
43.12	Specifieke uitkeringen	848 936	906 405	935 094	936 054	947 934	947 934	947 934
43.22	Specifieke uitkeringen	358 705	130 475	105 040	104 954	94 770	94 770	94 770
43.4	Aan instellingen zonder winstoogmerk die op regionaal of lokaal gebied werkzaam zijn voor de overheid, dan wel door de overheid in overwegende mate worden gefinancierd	314 653	330 984	317 414	311 083	299 799	297 604	297 604
44	Inkomenoverdrachten aan het bijzonder/vrij niet-universitair onderwijs	35 837	36 069	20 788	15 882	15 929	15 929	15 929
4	Inkomenoverdrachten binnen de sector overheid	10 610 268	11 261 103	8 506 846	8 562 658	8 563 234	8 547 971	8 558 099
51.2	Overige kapitaaloverdrachten aan bedrijven	872	900	0	0	0	0	0
5	Kapitaaloverdrachten aan en van andere sectoren	872	900	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk		12 220 935	12 893 529	10 121 171	10 129 194	10 083 552	10 042 962	10 029 590

Ontvangsten per economische classificatie

Code	Omschrijving	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
06	Ontvangsten nader te verdelen over hoofdgroepen 1 tot en met 9	65 706	22 972	17 712	17 534	17 292	17 260	17 260
08	Interne verrichtingen	0	5 517	5 516	5 515	5 515	5 515	5 515
0	Uitgaven en ontvangsten die niet of niet onmiddellijk over de hoofdgroepen 1 t/m 9 worden verdeeld	65 706	28 489	23 228	23 049	22 807	22 775	22 775
16.1	Verkoop van niet-duurzame goederen en van diensten aan andere sectoren dan de overheid	73 294	56 698	71 621	71 591	71 591	71 591	71 591
1	Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten	73 294	56 698	71 621	71 591	71 591	71 591	71 591
36	Indirecte belastingen en heffingen	25 376	13 953	14 942	18 233	5 178	5 062	5 062
38.5	Van gezinnen	9 978	24 320	24 320	24 420	24 420	24 420	24 420
3	Inkomensoverdrachten aan en van andere sectoren	35 354	38 273	39 262	42 653	29 598	29 482	29 482
46	Inkomensoverdrachten van de centrale overheid	113 711	100 753	96 544	94 526	94 016	94 016	93 516
4	Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid	113 711	100 753	96 544	94 526	94 016	94 016	93 516
57.2	Overige kapitaaloverdrachten van bedrijven	0	0	0	0	0	0	0
5	Kapitaaloverdrachten aan en van andere sectoren	0	0	0	0	0	0	0
76	Verkoop van grond en gebouwen in het binnenland	5 214	5 249	0	0	0	0	0
7	Investerings en desinvesteringen	5 214	5 249	0	0	0	0	0
87.2	Door gezinnen	788	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102
8	Kredietverleningen en aflossingen, deelnemingen en liquidatie van deelnemingen	788	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102
Totaal hoofdstuk		294 068	230 564	231 757	232 921	219 114	218 966	218 466

Uitgaven per functionele classificatie

Code	Omschrijving	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
01.1	Algemeen bestuur: uitvoerende en wetgevende lichamen, bestuursorganen	234 069	226 393	231 062	225 239	212 765	214 649	214 649
01.32	Planning en statistiek	4 281	4 132	4 064	3 995	4 056	4 056	4 056
1	Algemeen bestuur, buitenlandse betrekkingen en ontwikkelingssamenwerking	238 350	230 525	235 126	229 234	216 821	218 705	218 705
04.44	Overig hoger onderwijs	35 837	36 069	20 788	15 882	15 929	15 929	15 929
4	Onderwijs en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek	35 837	36 069	20 788	15 882	15 929	15 929	15 929
05.0	Algemeen	348 851	316 532	311 016	308 647	303 219	303 166	302 666
05.1	Preventieve gezondheidszorg	322 837	343 737	357 805	347 050	335 270	335 008	335 008
05.21	Intramurale medische behandeling	5 376 071	6 191 256	6 324 380	6 310 934	6 323 224	6 296 590	6 296 718
05.3	Overige gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	0
5	Volksgesondheid	6 047 759	6 851 525	6 993 201	6 966 631	6 961 713	6 934 764	6 934 392
06.30	Algemeen	108 366	104 078	106 117	95 370	88 261	88 229	88 229
06.32	Maatschappelijke dienstverlening aan kinderen	1 300 193	1 142 374	1 120 911	1 122 223	1 124 656	1 122 316	1 122 316
06.33	Maatschappelijke dienstverlening aan bejaarden	3 265 472	3 332 163	36 394	35 806	36 638	36 638	36 638
06.34	Maatschappelijke dienstverlening aan gehandicapten	29 121	28 933	27 885	28 116	28 373	28 373	28 373
06.35	Oorlog- en rampschade	887 748	883 092	857 330	832 406	808 434	781 102	757 902
06.36	Overige maatschappelijke dienstverlening	249 353	187 746	164 846	163 463	164 562	164 562	164 562
06.43	Werkgelegenheid	0	0	455 240	548 240	551 240	566 240	576 240
6	Sociale voorzieningen	5 840 253	5 678 386	2 768 723	2 825 624	2 802 164	2 787 460	2 774 260
08.3	Sport en recreatie	58 296	49 217	45 591	43 599	45 177	45 177	45 177
8	Cultuur, recreatie en erediensten	58 296	49 217	45 591	43 599	45 177	45 177	45 177
13.9	Uitgaven en ontvangsten nader te verdelen over de hoofdgroepen 01 t/m 12	460	47 807	57 742	48 224	41 748	40 927	41 127
13	Uitgaven en ontvangsten die niet of niet onmiddellijk over de hoofdgroepen 01 t/m 12 worden verdeeld	460	47 807	57 742	48 224	41 748	40 927	41 127
Totaal hoofdstuk		12 220 935	12 893 529	10 121 171	10 129 194	10 083 552	10 042 962	10 029 590

Ontvangsten per functionele classificatie

Code	Omschrijving	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
04.43	Universitair onderwijs	788	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102
04.44	Overig hoger onderwijs	406	300	300	300	300	300	300
4	Onderwijs en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek	1 194	1 402	1 402	1 402	1 402	1 402	1 402
05.0	Algemeen	40 453	37 124	49 424	49 424	49 424	49 424	49 424
05.1	Preventieve gezondheidszorg	26 257	19 223	22 611	25 901	12 846	12 730	12 730
05.2	Medische behandeling	26	20	20	20	20	20	20
5	Volksgezondheid	66 736	56 367	72 055	75 345	62 290	62 174	62 174
06.30	Algemeen	127	75	75	75	75	75	75
06.32	Maatschappelijke dienstverlening aan kinderen	16 361	30 770	25 451	25 551	25 551	25 551	25 551
06.34	Maatschappelijke dienstverlening aan gehandicapten	163	100	100	0	0	0	0
06.36	Overige maatschappelijke dienstverlening	48 173	24 740	24 740	24 740	24 740	24 740	24 740
6	Sociale voorzieningen	64 824	55 685	50 366	50 366	50 366	50 366	50 366
07.0	Algemeen	89 370	90 847	87 108	85 190	84 680	84 680	84 180
7	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu	89 370	90 847	87 108	85 190	84 680	84 680	84 180
13.9	Uitgaven en ontvangsten nader te verdelen over de hoofdgroepen 01 t/m 12	71 943	26 263	20 826	20 618	20 376	20 344	20 344
13	Uitgaven en ontvangsten die niet of niet onmiddellijk over de hoofdgroepen 01 t/m 12 worden verdeeld	71 943	26 263	20 826	20 618	20 376	20 344	20 344
Totaal hoofdstuk		294 068	230 564	231 757	232 921	219 114	218 966	218 466

**RAMING VAN DE VOORLICHTINGSUITGAVEN 1997
(bedragen x f 1 000)**

Component				
Hoofdbeleidsterrein				
Artikelnummer				
	Art.	Omschrijving		Bedrag
	ond.			
Het budget van de Directie Voorlichting en Communicatie				
22		ALGEMEEN		
	01	Personeel en materieel algemeen		1 980
	01	Actief regulier personeel		1 287
	05	Materieel		
Totaal budget van de Directie Voorlichting en Communicatie				3 267
Het voorlichtingsbudget van andere departementsonderdelen				
22		ALGEMEEN		
	01	Personeel en materieel algemeen		
	05	Materieel		1 684
26		INSPECTIE GEZONDHEIDSBESCHERMING		
	01	Personeel en materieel Inspectie gezondheidsbescherming		
	04	Materieel		175
Agentschap		College ter Beoordeling van Geneesmiddelen		55
Totaal voorlichtingsbudget van andere departementsonderdelen				1 914
Subsidies met als doel voorlichting aan derden				
24		WELZIJN		
	07	Sportbeleid		
	02	Overige uitgaven landelijke taken		450
25		VOLKSGEZONDHEID		
	02	Volksgesondheidsbeleid		
	01	Herstructurering en ontwikkeling voorzieningen gezondheidszorg		930
	03	Ziektenbestrijding		25
	07	Alcohol-, drug- en tabaksbeleid		2 043
Totaal subsidies met als doel voorlichting aan derden				3 448
Totaal hoofdstuk				8 629

Tijdens het algemene overleg op 8 februari 1996 inzake Digitale Duurzaamheid van archieven is de wens uitgesproken om in de memorie van toelichting informatie over de stand van zaken aangaande dit onderwerp te verstrekken.

Deze paragraaf is overeenkomstig de hoofdstructuur van het departement opgebouwd. Aan de orde komt achtereenvolgens de situatie bij het kerndepartement, alsmede bij de afzonderlijke diensten en instellingen.

1. Algemeen

Sinds kort wordt in de Archiefwet geen onderscheid meer met betrekking tot de dragers van informatie gehanteerd (onder meer papier en magneetband). Omdat deze wijziging van invloed is op de gehele organisatie, zijn er voor het departement algemene beheersregels opgesteld. In de naaste toekomst zal op detailniveau inhoud aan de uitvoerings- en beheersorganisatie gegeven moeten worden. In dit verband wordt het plan van aanpak «Digitale Duurzaamheid» van de ministeries van BIZA en OCenW als waardevol hulpmiddel gezien.

Besloten is de archivering en de postbehandeling verder te automatiseren en voor digitale documenten geschikt te maken. Dit zal onder meer leiden tot de invoering van DIS-systemen. Verwacht wordt, dat met name de beginfase van de overgang naar elektronische archivering een aanzienlijk beslag op personele en financiële capaciteit zal leggen.

Met de Centrale Archief Selectiedienst is inmiddels een convenant tot en met het jaar 2000 gesloten met als doel de aanwezige archieven te bewerken om te komen tot een goede en geordende staat. Met het op dit moment ter beschikking staande budget (fl. 2,175 miljoen) kan ca. 4 km¹ archief bewerkt worden. Of een verlenging van dit convenant na het jaar 2000 tot de mogelijkheden behoort is nog niet bekend.

Alvorens echter tot bewerking kan worden overgegaan is per beleidsterrein de aanwezigheid van een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO) en Basisselectiedocument (BSD) vereist. Inmiddels zijn als resultaat van het PIVOT-project, een samenwerkingsverband tussen de Rijksarchiefdienst en de onderscheiden departementen, voor wat betreft VWS 10 RIO's en 6 concept BSD's gereed. (PIVOT staat voor Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn). Naar verwachting zullen ten behoeve van VWS nog 10 beleidsterreinen op deze wijze in kaart moeten worden gebracht.

De BSD's kunnen uitsluitend worden toegepast nadat de minister van OCenW deze heeft vastgesteld, gehoord hebbende de Raad voor Cultuur. Mij is in het recente verleden gebleken, dat dit adviestraject meer tijd vergt dan dan uit oogpunt van bedrijfsvoering wenselijk is.

2. Het kerndepartement

Alhoewel de elektronische opmaak van documenten op grote schaal plaatsvindt wordt dit altijd gevolgd door een zo genaamde hard copy. De omvang van het dynamische- en semi-statische archief bij VWS beslaat respectievelijk ca. 3 000 m¹ en 13 000 m¹.

Een grote hoeveelheid werkzaamheden van het departement wordt door op maat gesneden applicaties met specifieke doelstellingen ondersteund. Momenteel zijn er 37 applicaties in gebruik. Verwacht wordt, dat een deel hiervan in de komende jaren wordt geïntegreerd. Dit heeft overigens niet automatisch een vermindering van het aantal applicaties

tot gevolg. Het is eerder waarschijnlijk, dat nieuwe applicaties worden geïntroduceerd, die de werkprocessen nog beter ondersteunen.

Enkele grote departementale systemen.

- Het intradepartementale financiële informatiesysteem (IFIS) bevat thans 300 mb en wordt jaarlijks geschoond.
- De boekhouding en departementale administratie is tot 1993 op microfilm en -fiche vastgelegd. De conversie is gewaarborgd door de leverancier.
- Gegevens omtrent de personeelsadministratie zijn opgeslagen op microfilm. Er is een ontwikkeling gaande om deze gegevens van microfilm over te zetten naar CD-Rom.

De applicaties die bij het ministerie operationeel zijn worden centraal ondersteund. Ten aanzien van de bewaring kan het volgende opgemerkt worden. Voor zover relevant wordt de informatie opgeslagen op magneetband. Dit is in de meeste gevallen een Open VMS Backup bestand. Een basale beheersorganisatie is belast met het beheer en behoud van deze bestanden. De procedure is zodanig dat de opgeslagen informatie ook later nog leesbaar is. De kans dat informatie verloren gaat is minimaal. Voor een goed, zorgvuldig en vooral efficiënt beheer zijn echter deugdelijke BSD's vereist.

De groei van database-bestanden bedroeg in 1995 qua omvang ongeveer 10 procent. Dit komt overeen met een toename van 4,5 naar 5 GigaByte.

Daarnaast werken de individuele ambtenaren met persoonlijke pc toepassingen, die hoofdzakelijk betrekking hebben op tekstverwerking. De groei hiervan is niet aan te geven.

3. De departementale diensten

Zowel de Inspectie Gezondheidsbescherming (IGB) als ook de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) en de Veterinaire inspectie maken gebruik van diverse applicaties/databases ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. Op dit moment is de opgeslagen informatie eveneens als hard copy beschikbaar.

Bij het IGZ worden initiatieven genomen om de informatie-infrastructuur transparanter te maken en vervolgens te digitaliseren.

De inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming heeft geen digitale systemen in gebruik.

Sociaal en Cultureel Planbureau

Het bedrijfsarchief is beperkt van omvang. Daarentegen zijn er ongeveer 50 000 bestanden aanwezig die niet direct tot het primaire productieproces behoren. Er komen jaarlijks 30 bestanden bij. Alle bestanden worden regelmatig geconverteerd en blijven daarmee toegankelijk. Veelal is de opslag op magnetische tapes. In sommige gevallen op CD-ROM. Er zijn beheersregels opgesteld voor conversie procedures. Er wordt niet vernietigd.

4. Agentschappen

Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen heeft geen gedigitaliseerde archieven.

5. Het RIVM

Voor de bedrijfsvoering maakt het RIVM gebruik van meerdere bestands-systemen. De grotere systemen hebben betrekking op financieel-administratieve processen, bibliotheekcatalogi en bestel- en inkooptransacties. De omvang van de bestanden neemt jaarlijks toe. Er wordt periodiek opgeschoond.

Naast deze grotere systemen beschikt het RIVM over een aantal systemen waarin beheersinformatie wordt vastgelegd, ondermeer voor projectregistratie en -voortgangsbewaking, vaccinatieregistratie en gebouwbeveiligingssystemen.

Ook voor het wetenschappelijk onderzoek beschikt het RIVM over een groot aantal bestaande systemen. Bij een aantal projecten van het Meerjaren Activiteiten Programma komt een gegevensverzameling tot stand via digitale bestanden of informatiesystemen, waarbij gebruik gemaakt wordt van diverse gegevensdragers. De exacte omvang van de jaarlijkse groei van de door de laboratoria beheerde gegevensbestanden voor het wetenschappelijk onderzoek is niet bekend.

Het RIVM kent, binnen de kwaliteitssystemen beheersregels over het omgaan met digitale archiefbestanden. Er zijn geen specifieke systemen voor het beheer van digitale informatie in gebruik. Voor de digitale bestanden ten behoeve van de bedrijfsprocessen gelden voornamelijk dezelfde vernietigingstermijnen als voor het niet-digitale gegevensbeheer. Voor de digitale bestanden ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek gelden in principe dezelfde vernietigingstermijnen als voor hard-copy gegevensverzamelingen: 10 jaar na afsluiten van het onderzoek, tenzij het onderzoek betreft dat valt onder de Wet op de geneesmiddelen, de diergeneesmiddelen of de bestrijdingsmiddelen óf tenzij het gegevensverzamelingen betreft die een langere termijn beeld verschaffen en die niet op een andere wijze worden vastgelegd.

BIJLAGE 10

OVERZICHT UITGAVENREALISATIES EN –RAMINGEN OP ARTIKELONDERDEEL MET DE ECONOMISCHE EN FUNCTIONELE CLASSIFICATIES (bedragen x f 1000)

Uitgavenrealisaties en –ramingen

Hoofdbeleidsterrein		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code
Artikelnummer	Art. Omschrijving ond.									
22	ALGEMEEN									
01	Personeel en materieel algemeen									
01	Actief regulier personeel	136 821	127 350	129 706	125 313	126 128	126 563	126 563	11.1	01.1
02	Overige personele uitgaven	10 584	14 923	11 995	12 171	12 234	12 234	12 234	12.1	01.1
03	Post-actieven	17 956	15 121	18 510	20 992	20 945	20 885	20 885	11.3	01.1
04	Personeel ten laste van derden	9 056	518	716	602	483	483	483	11.1	01.1
05	Materieel	59 652	68 481	70 135	66 161	52 975	54 484	54 484	12.1	01.1
	Totaal artikel	234 066	226 393	231 062	225 239	212 765	214 649	214 649		
02	VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers									
00	VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers	460	14 800	37 741	32 703	27 671	22 871	17 653	11.3	13.9
	Totaal artikel	460	14 800	37 741	32 703	27 671	22 871	17 653		
03	Loonbijstelling									
00	Loonbijstelling	0	32 065	16 006	15 192	13 604	17 172	22 590	01	13.9
	Totaal artikel	0	32 065	16 006	15 192	13 604	17 172	22 590		
04	Prijsbijstelling									
00	Prijsbijstelling	0	670	3 718	52	196	607	607	01	13.9
	Totaal artikel	0	670	3 718	52	196	607	607		
05	Onvoorzien									
00	Onvoorzien	0	272	277	277	277	277	277	01	13.9
	Totaal artikel	0	272	277	277	277	277	277		
06	Sociaal en cultureel planbureau									
00	Sociaal en cultureel planbureau	4 281	4 132	4 064	3 995	4 056	4 056	4 056	12.1	01.32
	Totaal artikel	4 281	4 132	4 064	3 995	4 056	4 056	4 056		
07	Inspectie jeugdhulpverlening en bescherming									
00	Inspectie jeugdhulpverlening en bescherming	3 215	3 444	3 426	3 476	3 555	3 615	3 615	12.1	06.32
	Totaal artikel	3 215	3 444	3 426	3 476	3 555	3 615	3 615		
	Totaal hoofdbeleidsterrein	242 022	281 776	296 294	280 934	262 124	263 247	263 447		

Hoofdbeleidssterrein	Art. Omschrijving	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code	
23	STAATSTOEZICHT OP DE VOLKSGEZONDHEID										
01	Personeel en materieel Inspectie gezondheidszorg										
	01 Actief regulier personeel	26 263	27 828	28 831	29 905	30 915	31 826	31 826	11.1	05.0	
	02 Overige personele uitgaven	1 076	638	643	648	652	652	652	12.1	05.0	
	03 Post-actieven	2 042	1 367	1 431	1 443	1 451	1 451	1 451	11.3	05.0	
	04 Personeel ten laste van derden	953	937	1 439	1 439	1 439	1 439	1 439	11.1	05.0	
	05 Materieel	6 435	5 208	5 378	5 378	5 378	5 622	5 622	12.1	05.0	
	06 Registratie Wet BIG	2 794	8 482	7 487	7 160	2 764	2 764	2 764	11.1	05.0	
	Totaal artikel	39 560	44 460	45 209	45 973	42 599	43 754	43 754			
	Totaal hoofdbeleidssterrein	39 560	44 460	45 209	45 973	42 599	43 754	43 754			
24	WELZIJN										
02	Ouderenbeleid										
	01 Doeluitkering Wet op de bejaardenoorden	3 096 551	3 150 057	0	0	0	0	0	43.1	06.33	
	02 Bejaardenoorden met een bijzondere functie	140 677	143 829	0	0	0	0	0	43.1	06.33	
	03 Overige uitgaven bejaardenoorden	8 619	8 732	8 732	8 732	8 732	8 732	8 732	43.1	06.33	
	04 Algemeen ouderenbeleid	19 625	29 545	27 662	27 074	27 906	27 906	27 906	41.4	06.33	
	Totaal artikel	3 265 471	3 332 163	36 394	35 806	36 638	36 638	36 638			
03	Gehandicaptenbeleid										
	00 Gehandicaptenbeleid	29 121	28 933	27 885	28 116	28 373	28 373	28 373	43.4	06.34	
	Totaal artikel	29 121	28 933	27 885	28 116	28 373	28 373	28 373			
04	Jeugdbeleid										
	01 Doeluitkering Wet op de jeugdhulpverlening	848 936	906 405	935 094	936 054	947 934	947 934	947 934	43.12	06.32	
	02 Overige uitgaven jeugdhulpverlening	89 337	102 050	77 351	77 739	78 397	75 997	75 997	43.4	06.32	
	03 Overige uitgaven jeugdbeleid	358 705	130 475	105 040	104 954	94 770	94 770	94 770	43.22	06.32	
	Totaal artikel	1 296 978	1 138 930	1 117 485	1 118 747	1 121 101	1 118 701	1 118 701			
05	Verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogs- getroffen										
	01 Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen	777 519	773 739	755 163	734 380	712 846	689 542	666 342	34.2	06.35	
	02 Vergoeding van apparaatskosten	80 598	84 136	79 524	75 553	73 076	69 048	69 048	12.1	06.35	
	03 Overige uitgaven	29 631	25 217	22 643	22 473	22 512	22 512	22 512	12.1	06.35	
	Totaal artikel	887 746	883 092	857 330	832 406	808 434	781 102	757 902			
07	Sportbeleid										
	01 Landelijke sportvoorzieningen	33 183	26 367	25 449	24 863	24 246	24 246	24 246	33	08.3	
	02 Overige uitgaven landelijke taken	25 113	22 850	20 142	18 736	20 931	20 931	20 931	33	08.3	

Hoofdbeleidssterrein Artikelnummer Art. Omschrijving ond.	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code
Totaal artikel	58 296	49 217	45 591	43 599	45 177	45 177	45 177		
08									
Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn									
Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn	0	0	0	0	0	0	0	51.2	06.30
Totaal artikel	0	0	0	0	0	0	0		
09									
Sociaal beleid									
Sociaal beleid algemeen	108 366	104 078	106 117	95 370	88 261	88 229	88 229	41.4	06.30
Vluchtelingen en minderheden	249 353	187 746	164 846	163 463	164 562	164 562	164 562	43.0	06.36
Totaal artikel	357 719	291 824	270 963	258 833	252 823	252 791	252 791		
Totaal hoofdbeleidssterrein	5 895 331	5 724 159	2 355 648	2 317 507	2 292 546	2 262 782	2 239 582		
25									
VOLKSGEZONDHEID									
01									
Volksgesondheid algemeen									
Algemene uitgaven volksgezondheid	20 156	11 737	9 715	9 949	10 010	10 010	10 010	12.1	05.0
Beroepen en opleidingen volksgezondheid	35 837	36 069	20 788	15 882	15 929	15 929	15 929	44	04.44
Totaal artikel	55 992	47 806	30 503	25 831	25 939	25 939	25 939		
02									
Volksgesondheidsbeleid									
Herstructurering en ontwikkeling voorzieningen gezondheidszorg	6 199	15 633	26 959	26 893	15 843	16 013	16 013	43.4	05.1
Onderzoeksinstituten, onderzoek en ontwikkelingswerk	20 289	19 893	20 035	20 035	20 035	20 035	20 035	41.4	05.1
Ziektenbestrijding	15 783	22 034	21 498	20 837	20 842	19 440	19 440	41.4	05.1
Eerstelijnszorg/thuiszorg	42 831	45 865	41 791	38 069	35 460	35 743	35 743	43.4	05.1
Basisgezondheidszorg en daarmee verband houdende uitgaven	14 877	19 913	19 080	19 416	20 189	20 669	20 669	43.4	05.1
Geestelijke volksgezondheid	15 118	15 595	15 260	12 196	12 976	13 464	13 914	43.4	05.1
Alcohol-, drug- en tabaksbeleid	33 207	46 623	66 546	66 591	66 657	66 709	66 709	43.4	05.1
Aids en overige seksueel overdraagbare aandoeningen	53 976	19 092	17 469	17 471	18 183	18 183	18 183	43.4	05.1
Patiënten- en consumentenbeleid	13 676	13 128	13 274	13 132	12 352	12 019	11 569	43.4	05.1
Voeding, veterinaire beleid en productveiligheid	16 311	24 152	11 799	11 460	11 369	10 434	10 434	43.4	05.0
Geneesmiddelen en medische hulpmiddelen	12 393	20 307	14 596	13 893	13 893	13 893	13 893	12.1	05.1
Illegalenfonds	0	0	0	0	0	0	0	33	05.3
Totaal artikel	244 655	262 235	268 307	259 993	247 799	246 602	246 602		
03									
Rijksbijdragen volksgezondheid									
Rijksbijdragen ziektekosten	5 215 142	6 007 527	6 220 721	6 207 336	6 219 626	6 192 992	6 193 120	42	05.21
Bijdrage sectorfondsen	160 929	183 729	103 659	103 598	103 598	103 598	103 598	41.4	05.21
Melkertbanen	0	0	455 240	548 240	551 240	566 240	576 240	42	06.43
Totaal artikel	5 376 071	6 191 256	6 779 620	6 859 174	6 874 464	6 862 830	6 872 958		

Hoofdbeleidssterrein Artikelnummer Art. Omschrijving ond.	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code
04	Garantie van rente en aflossing van leningen volksge- zondheid								
00	872	900	0	0	0	0	0	51.2	05.0
	872	900	0	0	0	0	0		
	Totaal artikel								
05	Bijdrage aan begroting VIII inzake doelsubsidies TNO								
00	16 803	0	0	0	0	0	0	41	05.0
	16 803	0	0	0	0	0	0		
	Totaal artikel								
	5 694 393	6 502 197	7 078 430	7 144 998	7 148 202	7 135 371	7 145 499		
26	INSPECTIE GEZONDHEIDSBESCHERMING								
01	Personeel en materieel Inspectie gezondheids- bescherming								
01	63 418	73 455	70 822	70 482	70 805	70 805	70 805	11.1	05.1
02	3 307	1 371	1 419	2 112	2 112	2 112	2 112	12.1	05.1
03	3 183	3 039	3 073	140	140	140	140	11.3	05.1
04	24 580	27 789	25 983	25 783	25 783	25 783	25 783	12.1	05.1
	94 486	105 654	101 297	98 517	98 840	98 840	98 840		
	Totaal artikel								
	94 486	105 654	101 297	98 517	98 840	98 840	98 840		
27	RIJKSINSTITUUT VOOR VOLKSGEZONDHEID EN MILIEUHYGIENE								
01	Personeel en materieel RIVM								
01	108 592	112 562	114 674	115 422	115 592	115 505	115 505	11.1	05.0
02	3 586	2 776	2 792	2 802	2 811	2 811	2 811	12.1	05.0
03	7 703	8 086	8 081	6 685	4 922	4 824	4 824	11.3	05.0
04	9 638	12 384	12 384	12 384	12 384	12 384	12 384	11.1	05.0
05	125 627	99 475	106 362	103 972	103 532	103 444	102 944	12.1	05.0
	255 143	235 283	244 293	241 265	239 241	238 968	238 468		
	Totaal artikel								
	255 143	235 283	244 293	241 265	239 241	238 968	238 468		
	Totaal hoofdbeleidssterrein								
	12 220 935	12 893 529	10 121 171	10 129 194	10 083 552	10 042 962	10 029 590		
	Totaal hoofdstuk								

BIJLAGE 11

«OVERZICHT ONTVANGSTENREALISATIES EN –RAMINGEN OP ARTIKELONDERDEEL MET DE ECONOMISCHE EN FUNCTIONELE CLASSIFICATIES (bedragen x f 1000)»

Ontvangstenrealisaties en -ramingen

Hoofdbeleidsterrein	Artikelnummer	Art. Omschrijving ond.	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func tionele code
22		ALGEMEEN									
	01	Algemeen									
	01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	0	0	0	0	0	0	0	06	13.9
	02	Bijdragen van personeel	0	0	0	0	0	0	0	16.1	13.9
	03	Ontvangsten personeel	723	982	870	850	850	850	850	16.1	13.9
	04	Algemene ontvangsten	3 441	1 139	1 074	1 064	1 064	1 064	1 064	16.1	13.9
	05	Diensten voor derden	2 073	1 170	1 170	1 170	1 170	1 170	1 170	16.1	13.9
		Totaal artikel	6 237	3 291	3 114	3 084	3 084	3 084	3 084		
	02	Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties									
	00	Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties	6 199	3 424	1 947	1 869	1 627	1 595	1 595	06	13.9
		Totaal artikel	6 199	3 424	1 947	1 869	1 627	1 595	1 595		
		Totaal hoofdbeleidsterrein	12 436	6 715	5 061	4 953	4 711	4 679	4 679		
23		STAATSTOEZICHT OP DE VOLKSGEZONDHEID									
	01	Inspectie gezondheidszorg									
	01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	2	0	0	0	0	0	0	06	13.9
	02	Algemene ontvangsten	353	0	0	0	0	0	0	16.1	05.1
	03	Diensten voor derden Inspectie gezondheidszorg	387	120	620	620	620	620	620	36	05.1
	04	Ontvangsten registraties volksgezondheid	222	3	153	153	153	153	153	36	05.1
	05	Ontvangsten registraties Wet BIG	0	10 582	10 721	14 212	1 157	1 157	1 157	36	05.1
		Totaal artikel	965	10 705	11 494	14 985	1 930	1 930	1 930		
		Totaal hoofdbeleidsterrein	965	10 705	11 494	14 985	1 930	1 930	1 930		
24		WELZIJN									
	01	Welzijn algemeen									
	01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	48 077	17 465	12 465	12 465	12 465	12 465	12 465	06	13.9
	02	Algemene ontvangsten	127	75	75	75	75	75	75	16.1	06.30
		Totaal artikel	48 205	17 540	12 540	12 540	12 540	12 540	12 540		

Hoofdbeleidssterrein		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code
Art. Omschrijving										
Art. Omschrijving ond.										
02	Bijdrage van andere begrotingen									
01	Bijdrage van andere begrotingen inzake gehandicaptenbeleid	163	100	100	0	0	0	0	46	06.34
02	Bijdrage van andere begrotingen inzake jeugd- hulpverlening en jeugdbeleid	1 139	1 166	1 096	1 096	1 096	1 096	1 096	46	06.32
03	Bijdrage van begroting V inzake opvang vluchtelin- gen	24 740	24 740	24 740	24 740	24 740	24 740	24 740	46	06.36
04	Bijdrage van andere begrotingen inzake opvang vluchtelingen en minderheden	23 433	0	0	0	0	0	0	46	06.36
	Totaal artikel	49 474	26 006	25 936	25 836	25 836	25 836	25 836		
03	Jeugdbeleid									
01	Ontvangsten Nederlandse filmkeuring	56	55	55	55	55	55	55	36	06.32
02	Ontvangsten ouderbijdragen	9 952	24 300	24 300	24 400	24 400	24 400	24 400	38.5	06.32
03	Ontvangsten desinvesteringen jeugdhulpverlening	5 214	5 249	0	0	0	0	0	76	06.32
	Totaal artikel	15 221	29 604	24 355	24 455	24 455	24 455	24 455		
	Totaal hoofdbeleidssterrein	112 900	73 150	62 831	62 831	62 831	62 831	62 831		
25	VOLKSGEZONDHEID									
01	Volksgezondheid algemeen									
01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	11 428	2 083	3 300	3 200	3 200	3 200	3 200	06	13.9
02	Algemene ontvangsten	616	108	1 308	1 308	1 308	1 308	1 308	16.1	05.1
03	Diensten voor derden en overige ontvangsten Rijks- instituut voor geneesmiddelenonderzoek	249	0	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	16.1	05.1
04	Opleidingen en examens op het gebied van de volks- gezondheid	406	300	300	300	300	300	300	36	04.44
05	Inverdieningstoelagen en studietoelagen	788	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	87.2	04.43
06	Vergunningen geneesmiddelen	2 008	2 393	2 393	2 393	2 393	2 277	2 277	36	05.1
	Totaal artikel	15 495	5 986	9 603	9 503	9 503	9 387	9 387		
02	Medische tuchtwet									
00	Medische tuchtwet	26	20	20	20	20	20	20	38.5	05.2
	Totaal artikel	26	20	20	20	20	20	20		
03	Registratie geneesmiddelen									
00	Registratie geneesmiddelen	20 907	0	0	0	0	0	0	36	05.1
	Totaal artikel	20 907	0	0	0	0	0	0		
04	Terugbetaling op effectief geworden garanties									

Hoofdbeleidssterrein Artikelnummer Art. Omschrijving ond.	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Econo- mische code	Func- tionele code
00 Terugbetaling op effectief geworden garanties	0	0	0	0	0	0	0	57.2	05.0
Totaal artikel	0	0	0	0	0	0	0		
05 Bijdrage van begroting VI inzake de Vereniging tegen kinder mishandeling	125	0	0	0	0	0	0	46	05.1
00 Bijdrage van begroting VI inzake de Vereniging tegen kinder mishandeling	125	0	0	0	0	0	0		
Totaal artikel	125	0	0	0	0	0	0		
06 Verrekening met agentschap CBG	0	5 517	5 516	5 515	5 515	5 515	5 515	08	05.1
00 Verrekening met agentschap CBG	0	5 517	5 516	5 515	5 515	5 515	5 515		
Totaal artikel	0	5 517	5 516	5 515	5 515	5 515	5 515		
Totaal hoofdbeleidssterrein	36 553	11 523	15 139	15 038	15 038	14 922	14 922		
26 INSPECTIE GEZONDHEIDSBESCHERMING									
01 Inspectie gezondheidsbescherming	1 390	500	700	500	500	500	500	36	05.1
00 Inspectie gezondheidsbescherming	1 390	500	700	500	500	500	500		
Totaal artikel	1 390	500	700	500	500	500	500		
Totaal hoofdbeleidssterrein	1 390	500	700	500	500	500	500		
27 RIJKSINSTITUUT VOOR VOLKSGEZONDHEID EN MILIEUHYGIENE									
01 RIVM									
01 Algemene ontvangsten	25 259	16 100	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500	16.1	07.0
02 Verkoop en controle op sera en vaccins	32 453	19 140	31 840	31 840	31 840	31 840	31 840	16.1	05.0
03 Onderzoekingen, biologische ijkingen en dergelijke	1 932	5 600	5 200	5 200	5 200	5 200	5 200	16.1	05.0
04 Diensten voor derden RIVM	6 068	12 384	12 384	12 384	12 384	12 384	12 384	16.1	05.0
Totaal artikel	65 713	53 224	65 924	65 924	65 924	65 924	65 924		
02 Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM	64 111	74 747	70 608	68 690	68 180	68 180	67 680	46	07.0
00 Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM	64 111	74 747	70 608	68 690	68 180	68 180	67 680		
Totaal artikel	64 111	74 747	70 608	68 690	68 180	68 180	67 680		
Totaal hoofdbeleidssterrein	129 824	127 971	136 532	134 614	134 104	134 104	133 604		
Totaal hoofdstuk	294 068	230 564	231 757	232 921	219 114	218 966	218 466		

CONVERSIETABEL ARTIKEL(ONDERDELEN)

Ontwerp-begroting 1996		Ontwerp-begroting 1997	
Artikel/ onder- deelnr.	Omschrijving	Artikel/ onder- deelnr.	Omschrijving
Uitgaven			
2401	Welzijn algemeen	2409/01	Sociaal beleid algemeen
2406	Vluchtelingen en minderheden	2409/02	Vluchtelingen en minderheden
	NIEUW	2502/12	Illegalenfonds
	NIEUW	2503/03	Melkertbanen
Ontvangsten			
2505	Bijdrage van begroting VI inzake de Vereniging tegen kindermishandeling		VERVALLEN O.B. 1997 overgeboekt naar 2402/02

In het Sociaal en Cultureel Rapport 1996 heeft het SCP aandacht gevraagd voor een optimaal gebruik van de beschikbare wetenschappelijke informatie ten behoeve van de beleidsontwikkeling. Er is wel verondersteld dat een complexe en geïndividualiseerde samenleving weinig kenbaar zou zijn. Het lijkt het er op dat dit wel meevalt. Veranderingen in de Nederlandse samenleving vallen via wetenschappelijk onderzoek doorgaans op hoofdlijnen goed te traceren. Over het wel en wee van de Nederlandse burger is veel bekend. Het oordeel van de burgers over overheid en politiek en over concrete beleidsmaatregelen wordt veelvuldig onderzocht. Statistiek en wetenschappelijk onderzoek bedienen zich daarbij noodgedwongen van abstracties en stileringen. Hoewel de werkelijkheid kleuriger is dan kan worden samengevat in tabellen en modellen, kan desalniettemin worden gesteld, dat ten behoeve van politiek en beleid een grote hoeveelheid betrouwbare informatie beschikbaar is over een brede range van maatschappelijke ontwikkelingen en over een veelheid van beleidsonderwerpen.

Deze toelichting is niet de plaats voor beschouwingen over het wetenschap, beleid en politiek. Wel kan op enkele factoren worden gewezen die een optimaal gebruik van de beschikbare informatie in de weg staan.

In de eerste plaats brengt de overvloed aan onderzoek en statistiek een selectieprobleem met zich mee, dat ernstiger is naarmate het beleidsprobleem niet eenduidig is gedefinieerd. Het SCP dat een breed overzicht heeft van de beschikbare sociaal-wetenschappelijke kennis, kan aan de oplossing hiervan een bijdrage leveren door verkenningen uit te voeren en secundaire analyses te verrichten.

Het SCR biedt daarvan een tweejaarlijkse synthese van uit sociaal en cultureel gezichtspunt.

In de tweede plaats is er het probleem van de verregaande specialisatie in de informatievoorziening. Deze specialisatie beperkt zich niet tot de discipline van waaruit de samenleving wordt waargenomen, maar zet zich voort in beleidsinhoudelijke specialisaties. Politieke en publieke discussies zijn doorgaans noodgedwongen sectoraal en specialistisch, waardoor de samenhang in en de maatschappelijke context van het beleid onderbelicht blijven. Het planbureau besteedt veel aandacht aan dit soort vraagstukken. In het bijzonder het SCR heeft de pretentie de politiek te bereiken, die wordt geacht het geheel te overzien, het algemeen belang te dienen en het welzijn van de bevolking meer holistisch te benaderen. De doelgroepenrapportages zijn speciaal ingericht om vanuit verschillende invalshoeken een samenhangend zicht te verwerven op specifieke bevolkingscategorieën, die de aandacht hebben van het beleid.

In de derde plaats geeft de aansluiting tussen de informatie over het macro- en het microniveau in de samenleving vaak problemen, waardoor het beleid soms moeilijk een realistische taxatie kan maken van wat zich in werkelijkheid bij individuen en huishoudens afspeelt. De positie en gedragingen van individuele burgers en de (gecumuleerde) effecten van beleid op de leefsituatie is een gezichtspunt, dat in veel onderzoeken en adviezen van het planbureau is terug te vinden. Informatie over het grondvlak van de samenleving wordt echter nog niet op een wijze aangewend, die vergelijkbaar is met bijvoorbeeld macro-economische cijfers.

Eind 1995 heeft het kabinet ingestemd het werkprogramma 1996–1997 van het SCP. Zoals reeds in de memorie van toelichting 1996 aangekondigd vormt de problematiek van de grote steden een belangrijk

aandachtspunt in dit werkprogramma. Inmiddels is conform planning het Cahier De bekleemde stad verschenen, dat kan worden beschouwd als een eerste ordening van de grootstedelijke problemen op basis van longitudinale analyses op de kernterreinen economie, arbeidsmarkt en volkshuisvesting. Het SCR 1996 bevat uitgebreidere analyses van de sociale problematiek in de grote steden. Het schetst in volle omvang de vele negatieve maatschappelijke trends die moeten worden omgebogen om de leefsituatie in de grote steden te verbeteren. In de komende maanden verschijnt een vergelijkende analyse van de buurten en wijken in de grote steden en die in de omringende gemeenten. Deze publicatie kan als een achtergrondstudie worden beschouwd. Voor 1997 zal de thematiek van de bekleemde stad verder worden uitgediept en in internationaal kader worden geplaatst. De te verschijnen studie zal een aantal concrete beleidsaanbevelingen omvatten.

Een tweede belangrijk aandachtspunt van het kabinet is de armoedebestrijding. In het lopende werkprogramma is een armoedemonitor aangekondigd. In de SCV 1996 zijn de resultaten van de eerste verkenningen gepresenteerd. Voorts is een bijdrage voorzien aan de bundel voor de Sociale Conferentie van 31 oktober 1996.

In het begrotingsjaar 1997 wordt een synthetiserende beschouwing gepresenteerd over een aantal aspecten van armoede. Ook zal in het kader van de begin volgend jaar te verschijnen rapportage ouderen aandacht worden besteed aan de inkomenspositie en de bestedingen van ouderen. Op de langere termijn zal het SCP, mits de informatievoorziening verbetert, een integrale armoedemonitor ontwikkelen, waarin armoedeververschijnselen systematisch in kaart worden gebracht. Periodiek zal het bureau een beeld geven van oorzaken, incidentie, duur en gevolgen van armoede; effectmeting van meer specifieke beleidsmaatregelen zal in een ander kader plaats vinden. Het ministerie van SZW heeft in maart jl. met deze voornemens ingestemd. Voor de informatievoorziening zal worden samengewerkt met het CBS.

Tijdens de Algemene beschouwingen bij de begroting 1996 is de maatschappelijke positie van het gezin aan de orde gesteld tegen de achtergrond van de maatschappelijke veranderingen die zich in de afgelopen decennia hebben voorgedaan. De staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft namens het kabinet het SCP verzocht een probleemverkenkend onderzoek te verrichten dat tot doel heeft het functioneren van gezinnen in de Nederlandse samenleving in kaart te brengen. Centraal staat de vraag, hoe in de Nederlandse samenleving vorm wordt gegeven aan de verdeling van verantwoordelijkheid ten opzichte van opgroeiende kinderen en jeugd tussen enerzijds de ouders en anderzijds andere sociale instituties, zoals onderwijs, sportorganisaties en gezondheidszorg. Het SCP zal een rapportage opleveren in het voorjaar van 1997. De Nederlandse Gezinsraad is ingeschakeld bij de uitvoering van het noodzakelijke onderzoek.

Ter uitvoering van het verzoek van de Tweede Kamer de ramingen in de zorgsector te verbeteren heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het Centraal planbureau en het SCP verzocht een ramingsmodel voor de zorgsector te ontwikkelen. Dit ramingsmodel dient allereerst voor het maken van prognoses van kosten- en volume-ontwikkelingen in de zorgsector op de middellange termijn (4 à 5 jaar vooruit). Deze prognoses kunnen VWS van dienst zijn bij het opstellen van het Financieel Overzicht Zorg. Daarnaast dient het model aanknopingspunten te bieden om de effecten van beleidsmaatregelen door te rekenen, met name in de financieel-economische sfeer. Voorbeelden zijn de invoering van eigen bijdragen in het Ziekenfonds of een verandering van de honoreringsstructuur van specialisten.

Inmiddels zijn twee voortgangsrapportages uitgebracht. Hierin komt de economische modellering van patiënten, huisartsen, specialisten, ziekenhuizen en ouderenvoorzieningen aan de orde. Volgens de planning dient het project in het begin van 1997 bruikbare resultaten af te leveren. Naast de genoemde voorzieningen komen daarbij de fysiotherapeuten, tandartsen en geneesmiddelen aan de orde.

Het accent in het project heeft tot nu toe gelegen op de opbouw van modellen die een solide basis hebben binnen de economische theorie. In 1997 zal het accent liggen op de empirische vulling van deze modellen. Duidelijk is daarbij nu reeds dat de gegevensvoorziening op verschillende gebieden gebreken kent, die op korte termijn slechts voor een beperkt deel zijn op te lossen. Dit maakt het noodzakelijk om in een aantal gevallen schattingen op basis van externe bronnen in het model in te brengen.

Dit laatste project is een voorbeeld van de geïntensiveerde samenwerking tussen de verschillende planbureaus. In 1995 is het Overleg directeuren planbureaus officieel van start gegaan. Deelnemers zijn de directeuren van CPB, RIVM en SCP en de directeur-generaal van de Rijksplanologische dienst. Deze formalisering van het overleg is het resultaat van de bezinning op de positie van de planbureaus binnen de rijksdienst naar aanleiding van het rapport van de externe commissie Organisatie en functioneren van de Rijksdienst (Commissie-Wiegel). Dit overleg heeft tot taak tijdig informatie uit te wisselen, de werkprogramma's van de betrokken instituten op elkaar af te stemmen en de samenwerking in diverse projecten aan te sturen. Het SCP heeft behalve op het terrein van de zorg met het CPB samenwerkingsprojecten met het RIVM op het terrein van milieu en gezondheid, en met de RPD ten aanzien van het Grote steden beleid en de verkenningen ten aanzien van de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Deze samenwerkingsprojecten zullen in 1997 uitmonden in enkele studies.

In het verlengde hiervan zij voorts vermeld, dat het bureau door vertegenwoordigers van recent ingestelde of nog te hervormen adviesorganen is benaderd met informatie- en onderzoeksvragen. Het bureau heeft zich in principe bereid verklaard de raden desgevraagd te ondersteunen. Met de Raad voor milieubeheer is een voorlopige samenwerkingsovereenkomst gesloten, die in 1997 zal worden geëvalueerd.

Bij deze toelichting is een bijlage gevoegd, waarin de lijst van publicaties van het SCP over de periode juli 1995 augustus 1996 is opgenomen. De publicaties zijn uiteraard niet de enige producten van het bureau. Het bureau verschaft daarnaast adviezen aan het kabinet en de departementen, verricht kleine onderzoekingen over specifieke onderwerpen, bijvoorbeeld de Remigratieregeling, participeert in ad-hoc-adviescommissies en ondersteunt de Commissie sociaal en cultureel beleid. Daarnaast publiceren medewerkers in (vak)tijdschriften en nemen zij deel aan wetenschappelijke en maatschappelijke discussies via presentaties. In het komende jaar worden hiervoor indicatoren ontwikkeld, waarover in het kader van de begroting zal worden gerapporteerd.

LIJST VAN PUBLIKATIES (JULI 1995 T/M JULI 1996)

Sociale en Culturele Studies

- 22 *Tijdopnamen.* J. de Hart (1995) ISBN 90-5250-909-3 (f 48,00)
- 23 *Leesgewoonten.* W. Knulst (1996) ISBN 90-5250-915-8 (f 60,00)

Cahiers

- 121 *Processen van schaalvergroting in het onderwijs; een tussenstand.* S. Boef-van der Meulen en H.M. Bronneman (1995) ISBN 90-5250-908-5 (f 34,00)
- 122 *Inkomensgevolgen van het Regeerakkoord 1994-1998.* E. Pommer en L. Ruitenbergh. (1995) ISBN 90-5250-910-7 (f 24,00)
- 123 *Rapportage minderheden 1995.* P.T.M. Tesser et al. (1995) ISBN 90-5250-911-5 (f 48,00)
- 124 *Publieke opinie en milieu.* J.W. Beckter et al. (1996) ISBN 90-5250-912-3 (f 35,00)
- 125 *Patiënt en professie.* S.E. Kooiker en M. Mootz (red.) (1996) ISBN 90-5250-913-1 (f 35,00)
- 126 *De beklemd stad.* H.C. van der Wouden (1996) ISBN 90-5250-914-X (f 30,00)
- 127 *Milieurelevant consumentengedrag.* R. Hoevenagel et al. (1996) ISBN 90-5250-916-6 (f 35,00)
- 128k *Rapportage gehandicapten 1995.* J. Timmermans (1996) ISBN 90-5250-917-4 (f 35,00)
- 129 *Sociale en Culturele Verkenningen 1996.* (1996) ISBN 90-5250-918-2 (f 35,00)
- 130 *Welzijn en sociale vernieuwing.* Van der Pennen et al. (1996) ISBN 90-5250-919-0 (f 35,00)

Overig

- juni 95 *Het gedeelde erfgoed.* Een tussentijds rapport. Jos de Haan.
- sep. 95 *Planning in overleg.* (i.s.m. Centraal Planbureau, Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiëne en Rijksplanologische dienst).
- okt. 95 *Prognoseperikelen,* een tussenrapport over de voorspelkracht van prognoses van het voorzieningengebruik
- nov. 95 *Zeggenschap in het onderwijs,* bundel naar aanleiding van gelijknamig symposium
- nov. 95 *Vorstudie naar de produktiviteit van de arbeidsvoorziening.* Evelien Eggink.
- dec. 95 *Interimrapportage. Allochtone ouderen.* J.G.F. Merens
- jan. 96 *Documentatie Tijdbestedingsonderzoek TBO-bestanden 1975-1990.* A. van den Broek, J. de Haan, D. Niggebrugge en R.S. Batenburg.
- apr. 96 *Gevolgen van schaalvergroting in het basisonderwijs (Schooljaar 1995/'96)* E. Eggink en F.D.E. Niggebrugge.

In de afgelopen verslagperiode, die loopt van augustus 1995 tot en met juli 1996, heeft de commissie 11 keer vergaderd en over 26 onderwerpen advies uitgebracht. Van die onderwerpen kwam het merendeel van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (12) met Volksgezondheid, Welzijn en Sport als goede tweede (10). Binnenlandse Zaken, Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid brachten elk een onderwerp in. De discussie-notitie jeugdproblematiek was een co-productie van Justitie en Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Over het wetsvoorstel regeling gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid heeft de commissie tezamen met de Interdepartementale Coördinatiecommissie Minderhedenbeleid advies uitgebracht.

Een relatief groot aantal van de behandelde onderwerpen (6) vloeide voort uit de herstructurering van het (wettelijke) adviesstelsel die thans zijn beslag krijgt. Aan de orde kwamen de instelling van de verschillende raden op sociaal en cultureel terrein, te weten de Voorlopige raad voor de volksgezondheid en zorggerelateerde dienstverlening, de (voorlopige) Raad voor maatschappelijke ontwikkeling en de Onderwijsraad, alsmede het adviesprogramma van de Voorlopige raad voor maatschappelijke ontwikkeling. Voor de commissie alle aanleiding om zich te beraden over de programmering van de adviescolleges, en met name over de vraag hoe de politiek gewenste sturing van deze colleges in de praktijk gestalte kan krijgen. De discussie heeft onder meer geresulteerd in de afspraak dat de commissie de concept-adviesprogramma's in het voorjaar zal bespreken, en daarbij de verslagen van werkzaamheden, die deze colleges op basis van de Kaderwet verplicht zijn uit te brengen, zullen betrekken.

In het afgelopen najaar is de notitie «Tussen risico en initiatief» verschenen. In deze notitie wordt ingegaan op de veranderingen binnen de rijksdienst en de zich wijzigende verhouding tussen staat en burger, alsook tussen overheden en maatschappelijk middenveld. De contouren worden geschetst van een garantiestaat op rijksniveau, terwijl op lokaal niveau de overheid meer mogelijkheden krijgt voor het voeren van een integraal, probleemgericht beleid.

Begin dit jaar heeft de commissie een mini-conferentie gehouden met als doel om een vaker voorkomend thema nader uit te diepen. Aan de hand van een drietal inleidingen door deskundigen op dit terrein uit de sfeer van de wetenschap heeft de commissie bij die gelegenheid gediscussieerd over decentralisatie. Naar aanleiding van de positieve reacties zal dit initiatief een vervolg worden gegeven.

In mei heeft de commissie besloten tot de instelling van een subcommissie sociaal effect rapportage. Deze commissie heeft tot taak het ontwikkelen van een sociaal effectrapportage als instrument ter verhoging van de doelmatigheid en integraliteit van de ambtelijke en politieke besluitvorming over vérstreckende c.q. ingrijpende beleidsmaatregelen. Eerste aanzetten tot een dergelijke rapportage zijn reeds uitgewerkt door het Sociaal en Cultureel Planbureau. Het Sociaal en Cultureel Planbureau zal de ontwikkeling van een Sociaal Effectrapportage ondersteunen.

Overzicht van door de commissie uitgebrachte adviezen

- regeling verlenging verblijfsduur leerlingen mavo/vbo
- Hoger onderwijs- en onderzoeksplan 1996
- Regeling wetsvoorstel gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
- wetsvoorstel subsidiëring landelijk onderwijsondersteunende instellingen

- notitie jeugdcriminaliteit
- wetsvoorstel Wet op de Voorlopige raad voor de volksgezondheid en zorggerelateerde dienstverlening
- wetsvoorstel Wet op de Raad voor maatschappelijke ontwikkeling
- Besluit Voorlopige raad voor de volksgezondheid en zorggerelateerde dienstverlening
  - Besluit Voorlopige raad voor maatschappelijke ontwikkeling
  - Nota Koersbepaling emancipatiebeleid
  - Werkprogramma 1996/1997 van het SCP
  - wet op de onderwijsraad
  - wijziging van bepalingen van de mediawet in verband met een herziening van de organisatie van de landelijke publieke omroep
  - Evaluatierapport Afstemming onder handen van de Interdepartementale Stuurgroep Gehandicaptenbeleid
  - Discussienotitie jeugdproblematiek
- notitie over de gevolgen van de invoering van de Wet educatie en beroepsonderwijs voor de zorg voor risicogroepen
  - uitwerkingsnotitie Weer Samen Naar School (WSNS)
  - wetsvoorstel profielen voortgezet gezet onderwijs
  - wijziging van de wet op de jeugdhulpverlening
  - voortgangsverslag sociale vernieuwing
- adviesprogramma van de Voorlopige raad voor maatschappelijke ontwikkeling
  - wijziging onderwijswetten in verband met de invoering van schoolplan, schoolgids en klachtrecht
  - Sociaal en Cultureel Rapport 1996
  - cultuurnota 1997-2000
  - beleidsnota en evaluatierapport BSM
  - brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer inzake Gezondheids-effectscreening
    - de Voorzitter van de commissie is op verzoek van het ministerie van VWS lid van de begeleidingscommissie van het onderzoeksproject «Vernieuwing lokaal welzijnsbeleid» en was voorzitter van de interdepartementale begeleidingscommissie «Monitor lokaal preventief jeugd-beleid».

1. Inleiding

De gezondheidszorg heeft zich in de afgelopen periode ontwikkeld tot een omvangrijke, gedifferentieerde en mede daardoor complexe sector van de samenleving, waarin ruim 10% van het BNP omgaat. De begrippen «cure» en «care» – hoewel qua doelstelling door de jaren heen niet wezenlijk gewijzigd – hebben een andere invulling gekregen en er is een stijgend inzicht in het belang van preventie. Maatschappelijk en politiek is de aandacht voor de sector sterk toegenomen. De vergrijzing van de bevolking en de toename van het aantal chronisch zieken vormen twee belangrijke aandachtspunten. Daarnaast bestaat al een aantal jaren bezorgdheid over de stijging van de kosten in de gezondheidszorg. Deze stijging dwingt tot grotere aandacht voor doelmatigheid en kosten-effectiviteit van de gezondheidszorg in al haar facetten.

Terugkijkend op de afgelopen periode ziet men dat ook langs een andere lijn ontwikkelingen hebben plaatsgehad. Aan gezondheid en kwaliteit van leven in het algemeen, alsmede aan het zelfbeschikkingsrecht van het individu wordt een hoge waarde toegekend. Veel eerder en frequenter dan vroeger wordt een beroep gedaan op het zorgsysteem, in de verwachting dat de kwaliteit van de zorg is aangepast aan de laatste stand van de technologie en wetenschap.

De Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO) heeft als sectorraad de taak de bewindslieden met name van VWS, OC&W en EZ te adviseren, doorgaans op basis van concrete adviesvragen, over onderwerpen met betrekking tot het gezondheidsonderzoek. De onderwerpen kunnen inhoudelijke zaken betreffen: prioriteiten voor onderzoek, vooral gezien vanuit een maatschappelijk perspectief, maar daarnaast ook organisatorische vraagstukken. De adviezen van de RGO zijn formeel gericht aan de overheid, maar hebben impliciet een bredere doelgroep, in de zin dat ze als een soort oriëntatiepunt fungeren voor de verschillende allocerende instanties (Gebied Medische Wetenschappen van NWO, Zorgonderzoek Nederland en collectebusfondsen) en de relevante uitvoerende onderzoekinstanties (binnen medische faculteiten en instituten).

De betekenis die aan een maatschappelijke invalshoek wordt gegeven houdt in dat bij de voorbereiding van de adviezen de hulp wordt ingeroepen van breed samengestelde werkgroepen, waarvan zowel deskundigen als gebruikers van onderzoek deel uitmaken, en dat er naar wordt gestreefd een indruk te verkrijgen zowel van het lopend onderzoek als van de problematiek op het betrokken terrein. Deze even zorgvuldige als tijdrovende benadering betekende in de eerste jaren van het bestaan van de Raad dat in overleg met de departementen van VWS en OC&W werd besloten tot een selectieve benadering: in plaats van te streven naar een totaalbeeld werd gekozen voor (prioritering binnen) een aantal geselecteerde gebieden zoals aids, chronische aandoeningen, kwaliteit van zorg, en gezondheidszorgonderzoek. In een later stadium werden programmeringsstudies verricht op de gebieden van preventie, en arbeid en gezondheid. Daarnaast is een op de organisatie van het gezondheidsonderzoek gericht advies uitgebracht in de vorm van de Brede Analyse Gezondheidsonderzoek (BAGO). Op deze wijze kon een goede legitimering worden gegeven aan onderzoekbeleid en -prioritering en daarmee aan de sturing en financiering van onderzoek.

2. Meerjarenadvies

Op het moment dat de RGO voor de eerste maal was begonnen met de voorbereidingen tot het opstellen van een meerjarenadvies, bleek dat de Overlegcommissie Verkenningen (OCV) tot taak had gekregen een alle wetenschapsterreinen overdekkende visie te geven die tot doel had

onderzoeksprioriteiten op te stellen. Omdat de activiteiten, nodig voor de advisering van de RGO resp. de OCV, elkaar (deels) zouden overlappen, is besloten tot samenwerking. De resultaten van een door een gezamenlijke werkgroep (RGO-OCV) voorbereide verkenning afgesloten door een strategische conferentie, dienen voor de OCV als basis voor haar rapport «Een vitaal kennissysteem. Nederlands onderzoek in toekomstig perspectief», en zullen voor de RGO de grondslag vormen van zijn meerjarenadvies.

De RGO zal in de loop van 1997 als onderdeel van dit advies een keuze doen uit een groot aantal prioriteiten die hem door bovengenoemde werkgroep zijn voorgelegd in het rapport «Verkenning naar prioriteiten voor het gezondheidsonderzoek».

Door de gezamenlijke werkgroep van RGO en OCV is via een uitvoerige procedure nagegaan welk gezondheidsonderzoek in de komende jaren bij voorrang gestimuleerd zou moeten worden. Uitgangspunt bij de keuzebepaling was de vraag welk gezondheidsonderzoek naar verwachting een wezenlijke bijdrage kan leveren aan verbetering van de volksgezondheid, in combinatie met de vraag op welk van deze terreinen een discrepantie bestaat tussen de vraag naar en het aanbod van wetenschappelijk onderzoek. Uitgaande van ongeveer tweehonderd thema's waarin het totale veld van het gezondheidsonderzoek aanvankelijk was onderverdeeld, werden via het uitgebreide selectieproces uiteindelijk in totaal ongeveer vijftig thema's geprioriteerd. «Verbetering van de volksgezondheid» is een abstract begrip. In de praktijk gaat het om de gezondheid en het welbevinden van de individuele burger. Als invalshoek bij de ordening van de geprioriteerde thema's is daarom gekozen voor de behoeften van het individu aan gezondheidszorg. De aard van die behoeften evenals de mogelijkheden van zorgaanbod zijn evenwel niet statisch, maar worden in belangrijke mate bepaald door ontwikkelingen als geschetst in de inleiding.

Uitgaande van de bovengenoemde overwegingen zijn door de werkgroep vijf aandachtsvelden gekozen, waarin de geprioriteerde themas zijn ondergebracht:

A. Verruiming van de mogelijkheden voor diagnostiek en behandeling.

De hoogste prioriteit binnen dit aandachtsveld kreeg een aantal aandoeningen die op iedere leeftijd kunnen voorkomen of zelfs vroeg in de jeugd kunnen beginnen. Het zijn over het algemeen chronische of chronisch recidiverende ziekten die moeilijk zijn te behandelen, gepaard gaan met sterke aantasting van de kwaliteit van leven, veel inzet vragen van naast-bestaanden, waarbij een groot beroep wordt gedaan op de zorg, en waarbij stimulering van potentieel veelbelovend wetenschappelijk onderzoek nodig is. Sommige van deze aandoeningen zijn overwegend psychisch, andere zijn somatisch van aard.

B. Adequate zorg bij ouderdomsziekten en -beperkingen

Hier gaat het om aandoeningen die – hoewel niet uitsluitend – vooral in de laatste levensfase voorkomen en die door de toenemende vergrijzing een steeds grotere rol zullen gaan spelen. Wederom gaat het om chronische kwalen die gepaard gaan met een verminderde kwaliteit van leven en een groot zorgbeslag. Met het stijgen van de leeftijd neemt de kans tegelijkertijd te lijden aan verschillende aandoeningen sterk toe. Ook nader onderzoek van deze zogenaamde multimorbiditeit werd aanbevolen.

C. Bevordering autonomie en zelfredzaamheid: zorg op maat.

De burger wordt mondiger en wil in toenemende mate zelf invloed uitoefenen op de zorg die wordt verleend. Bovendien is het streven van zieken en gehandicapten erop gericht zo zelfstandig mogelijk te leven. Onderzoek naar de wijze waarop aan deze behoeften kan worden

tegemoetgekomen is van groot belang. Dit onderzoek moet niet alleen gericht worden op de patiënt zelf, maar ook op diens sociale omgeving. In dit kader dient de ontwikkeling van thuiszorgtechnologie te worden gestimuleerd, alsmede onderzoek naar de toepasbaarheid van deze technologie in de extramurale zorgsituatie.

D. Primaire en secundaire preventie.

In overeenstemming met het recent verschenen RGO-advies werden de volgende onderzoeksthema's als belangrijk aangewezen: onderzoek naar nieuwe preventiemethoden, effectiviteits- en doelmatigheidsonderzoek naar bestaande preventiemaatregelen, en onderzoek naar de mogelijkheden van implementatie van preventiemaatregelen, zowel gericht op organisatorische als op maatschappelijke en ethische aspecten van preventie. Voorts dient onderzoek op het brede terrein van de determinanten van ongezondheid met inbegrip van de genetische predispositie te worden gestimuleerd. In dit kader is extra aandacht nodig voor specifieke groepen in de bevolking die een aanzienlijk slechtere gezondheidstoestand hebben dan de gemiddelde Nederlandse bevolking, respectievelijk relevante referentiegroepen.

E. Kwaliteit en doelmatigheid van zorg.

Omdat de «evidence» waarop de huidige medische praktijk steunt vaak onvoldoende wetenschappelijke basis bezit, is stimulering nodig van «medical technology assessment» en van overige evaluatiemethoden van bestaande praktijken in diagnostiek en behandeling. Onder andere op het gebied van de chirurgie zou dit onderzoek moeten worden versterkt. De uitkomsten moeten (op alle terreinen) als basis dienen voor de ontwikkeling van protocollen. In dit kader is ook belangrijk te onderzoeken welke strategie ertoe bijdraagt dat artsen daadwerkelijk conform de opgestelde richtlijnen te werk gaan.

De Raad zal in overleg met de departementen van VWS, OC&W en EZ nader bezien over welke van de door de werkgroep genoemde thema's bij voorrang zal worden geadviseerd.

3. Revalidatieonderzoek

De minister van VWS heeft mede namens de minister van OC&W in augustus 1995 de RGO gevraagd een advies uit te brengen over de vraag hoe het terrein van het revalidatieonderzoek tot ontwikkeling kan worden gebracht en wat de gewenste infrastructuur daarvoor is. De adviesaanvraag is voortgekomen uit een eerder advies van de Raad (BAG, deel 1). Hierin is onder meer geconcludeerd dat het revalidatieonderzoek geen duidelijke structuur heeft en dat de financiering divers en ad hoc van karakter is. Het onderzoekerterrein wordt conform de adviesaanvraag breed opgevat en omvat revalidatiegeneeskunde, (incl. paramedische behandelwijzen), -psychologie, en -techniek, medisch-klinisch en sociaal-wetenschappelijk patiëntgericht revalidatieonderzoek alsmede onderzoek gericht op de produktontwikkeling van hulpmiddelen.

De afgelopen tijd is een uitgebreide enquête uitgevoerd onder alle organisaties en instituten op revalidatiegebied, uitgaande van een brede omschrijving van het begrip revalidatie, ter verkrijging van de basisinformatie, waarop het in de eerste helft van 1997 uit te brengen advies zal worden gestoeld.

4. Medische Technology Assessment (MTA)

De minister van VWS heeft in haar beleidsbrief van november 1995 over Medical Technology Assessment (MTA) en doelmatigheid van zorg aan de RGO gevraagd een advies uit te brengen over de coördinatie, afstemming

en prioriteiten betreffende het MTA-onderzoek. Ook heeft zij verzocht om een advies over de haalbaarheid en invulling van een nationaal programma doelmatigheidsonderzoek. Eind 1996 zal een systematische inventarisatie plaatsvinden van MTA-onderzoek door middel van een uitvoerige enquête onder onderzoekers en onderzoekorganisaties in Nederland die zich met MTA bezighouden. Hierbij zal een brede definitie van het begrip MTA-onderzoek worden gehanteerd, die inhoudt dat naast aspecten van medische en economische evaluatie van een nieuwe of bestaande technologie ook andere aspecten worden onderzocht, zoals juridische, ethische, culturele, organisatorische en sociale aspecten. Tijdens een workshop waaraan de leden van de RGO en deskundigen op het gebied van MTA-onderzoek en MTA-beleid zullen deelnemen, zullen de resultaten van de inventarisatie worden besproken en beoordeeld. Tevens wordt een voorstel over hoe MTA-onderzoek in de toekomst cyclisch te coördineren en te prioriteren besproken. Vervolgens zal in nauwe samenwerking met de Gezondheidsraad worden overgegaan tot een daadwerkelijke prioritering van MTA-onderzoek op hoofdlijnen. Het advies zal waarschijnlijk in de eerste helft van 1997 worden uitgebracht. In een later stadium zullen voorstellen worden gedaan ten aanzien van voortzetting en verdere toepassing van MTA-onderzoek.

5. KWAZO-2

Het onderzoekprogramma Kwaliteit van Zorg dat n.a.v. het desbetreffende RGO-advies (1990) is opgesteld en uitgevoerd wordt onder verantwoordelijkheid van het GB-MW, loopt in 1996 af. Door de programmacommissie KWAZO werd een sterke behoefte gevoeld aan een vervolg op dit programma, waarbij de vervolgvraagstellingen mede op basis van de huidige ontwikkelingen en onderzoekresultaten zouden moeten worden bijgesteld. De RGO is betrokken bij de advisering hiervoor, waarbij ook de samenstelling, de positionering en de werkwijze van de (vervolg)KWAZO-commissie ter sprake zal komen.

6. Geestelijke Gezondheidszorg

Zowel uit de BAG-exercitie als uit het rapport van de RGO/OCV-werkgroep die belast was met de integrale verkenning van de gezondheidszorg, en tevens uit de programmeringsstudie inzake preventieonderzoek, blijkt het belang van het onderzoek op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg. Het betreft hier een breed en belangrijk terrein met veel verschillende zorgvormen en zorgaanbieders (zoals RIAGG's, APZ, dagactiviteitencentra, psychologen, RIBW's en verslavingszorg). Daarnaast zijn de vraagstukken die de infrastructuur en omvang het wetenschappelijk onderzoek betreffen complex. Onderzoek wordt uitgevoerd door zowel universitaire afdelingen van medische en sociale faculteiten als door buitenuniversitaire instituten. De verwachting is dat met het advies (en het proces van advisering) de doelmatigheid van het onderzoek op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg vergroot kan worden. Het is te voorzien dat in het bijzonder op de thema's van psychische problemen bij kinderen en jeugdigen, depressie, schizofrenie en verslaving door middel van onderzoek grote gezondheidswinst te behalen is.

Gedurende de voorbereiding van het advies zal, conform het regeringsstandpunt op BAGO 3, zowel het universitaire als het niet-universitaire onderzoek worden geanalyseerd. Dit biedt de mogelijkheid de samenwerking en taakverdeling tussen de universitaire en buitenuniversitaire organisaties te bestuderen, als voorbeeld van de wijze waarop deze samenwerking en taakverdeling bij het wetenschappelijk onderzoek in het algemeen gestalte wordt gegeven.

7. De werkplaatsfunctie van extramurale organisaties

In zijn advisering over de organisatorische doelmatigheid van onderzoek (BAGO 3) heeft de Raad gesteld dat de zogeheten werkplaatsfunctie ten behoeve van de faculteiten, die nu alleen aan de academische ziekenhuizen is toebedeeld, ook een pendant zou moeten hebben buiten die ziekenhuizen. Terreinen als de sociale geneeskunde, de huisarts-geneeskunde, de verpleeghuisgeneeskunde, de geestelijke gezondheidszorg en de revalidatiegeneeskunde hebben geen formeel bestuurlijk verband met de universiteiten en beschikken derhalve niet over de benodigde onderzoekfinanciering. De Raad zal hierover advies worden gevraagd. Verwacht wordt dat in 1997 met de voorbereidingen van het advies kan worden begonnen.

8. «Orphan drugs»

Bij de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen door de farmaceutische industrie krijgen over het algemeen die substanties voorrang, waarvan wordt verwacht dat er een grote omzet mee zal kunnen worden behaald. Op zich zinvolle geneesmiddelen die slechts voor een relatief klein groep patiënten zijn bestemd, de zogeheten «orphan drugs», dreigen derhalve door hun geringe marktwaarde niet in ontwikkeling te worden genomen. In deze situatie zou wellicht door gerichte stimulering verbetering kunnen worden gebracht. De RGO verwacht over dit probleem in de loop van 1997 een adviesaanvraag te ontvangen.

9. De industriële aspecten van gezondheidsonderzoek

De grotere betrokkenheid van de minister van EZ bij de activiteiten van de Raad zal in de loop van 1997 en 1998 naar verwachting zichtbaar worden door adviesaanvragen op het gebied van de economische en de industriële aspecten van het gezondheidsonderzoek. Hierbij is te denken aan thema's als de informatietechnologie en thuiszorgtechnologie.

10. Internationalisering

De Raad zal zich op verzoek van drie ministeries nader beraden over de mogelijkheid de betrokkenheid van de RGO te versterken bij allerlei initiatieven die tot doel hebben de internationale oriëntatie van het Nederlandse gezondheidsonderzoek te vergroten. Hierbij valt te denken aan activiteiten die plaatsvinden in verband met de ontwikkeling van het Vijfde Kaderprogramma van de EU en aan activiteiten die op het werkterrein van de Raad verricht worden in het kader van de OECD.

11. Programmeringsstudie «Research Programme on Health and Development»

In samenwerking met de Raad van Advies voor het Wetenschappelijk Onderzoek in het kader van Ontwikkelingssamenwerking (RAWOO) wordt een programmeringsstudie verricht naar de wijze waarop de afstemming tussen onderzoekbehoefte in ontwikkelingsland enerzijds en het Nederlandse onderzoeksaanbod anderzijds kan worden verbeterd. Het is de bedoeling onderzoekers en gebruikers in een of meer ontwikkelingslanden, in de publieke en particuliere sfeer, bij het opstellen van het programma de hoofdrol te geven. Er zal worden begonnen in Ghana, daarna zullen waarschijnlijk Benin en Mozambique aan de orde komen.

De resultaten van de studie worden in de loop van 1997 verwacht.

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
ASGI	Algemene Subsidiebepalingen Gesubsidieerde Instellingen
ASP	Algemene Subsidiebepalingen voor Projecten
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAGO	Brede Analyse van het Gezondheidsonderzoek
BIG	Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BKZ	Budgettair Kader Zorg
BON	Besturen Op Niveau
BOPZ	Wet Bijzondere Opneming Psychiatrische Ziekenhuizen
CBG	Colleg ter Beoordeling van Geneesmiddelen
CLB	Centraal Laboratorium voor de Bloedtransfusiedienst
COA	Centrale Opvang Asielzoekers
CPA	centrale post ambulancevervoer
DGIS	Directoraat-Generaal voor Internationale Samenwerking
EU	Europese Unie
GAK	Gemeenschappelijk Administratie Kantoor
GGD	gemeentelijke gezondheidsdiensten
GHR	geneeskundige hulpverlening bij rampen
IARC	International Agency for Research on Cancer
ICODO	Stichting Informatie- en Coördinatie-orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen
IFIS	Implementatie Financieel Informatiesysteem
IGB	Inspectie Gezondheidsbescherming
IGC	Intergouvernementele Conferentie
IOC	Internationaal Olympisch Comité
IOG	Indicatie Overleg GGZ
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISG	Interdepartementale Stuurgroep Gehandicaptenbeleid
IWG	Interdepartementale Werkgroep Geneesmiddelen distributie
JOZ	Jaaroverzicht Zorg
LVGGD	Landelijke Vereniging van Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdiensten
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
M&O	misbruik en oneigenlijk gebruik
MAP	meerjaren activiteiten programma
MDW	Marktwerking Deregulering en Wetgevingskwaliteit
MOU	Memoranda of Understanding
NCAB	Nationale Commissie Aids Bestrijding
NIA	Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden
NIVEL	Nederlands Instituut voor Eerstelijnsgezondheidszorg
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
NKI	Nederlands Kanker Instituut
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OCV	Overlegcommissie Verkenningen
OSA	Stichting Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek
ova	overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling
PEO	Projecten Experimenten Onderzoek
PUR	Pensioen- en Uitkeringsraad
RAZ	Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector
RIGO	Rijksinstituut voor Geneesmiddelenonderzoek
RGO	Raad voor Gezondheidsonderzoek
RIVM	Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RMO	Voorlopige raad voor maatschappelijke ontwikkeling
RVP	Rijksvaccinatie programma

RVZ	voorlopige Raad voor de Volksgezondheid en de Zorg- gerelateerde Dienstverlening
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SGZ	Staat van de Gezondheidszorg
SWAB	Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid
TNO	Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschap- pelijk onderzoek
TWSSV	Tijdelijke Wet Stimulering Sociale Vernieuwing
UNAIDS	United Nations AIDS Programme
UNDCP	United Nations Drug Control Programme
UNDP	United Nations Development Programme
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisa- tion
UNICEF	Kinderfonds van de VN
VBF	Verzorgingshuizen met een Bijzondere Functie
VI	Veterinaire Inspectie
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTV	Volksgesondheidstoekomstverkenningen
WBO	Wet op de bejaardenoorden
Wbp	Wetten buitengewoon pensioen
Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WIN	Welzijnsregeling Inburgering Nieuwkomers
WML	Wet Minimumloon
WPG	Wet geneesmiddelenprijzen
WTG	Wet tarieven gezondheidszorg
WTZ	Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen
Wubo	Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting
WZV	Wet ziekenhuisvoorzieningen
ZFW	Ziekenfondswet
ZN	Zorgverzekeraars Nederland
ZON	ZorgOnderzoek Nederland
ZRS	ZorgRegistratie Systeem